

VINERI 11 AUGUST 2000 • ANUL III [L] NR. 32

FOAIA românească

SĂPTĂMÎNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Taina Sfântului Maslu la Otlaca-Pustă
Să știi să comunici cu musafirii
Mihai Viteazul va fi canonizat

CALENDAR ORTODOX

- 14 august, luni – Înainteprăznuirea Adormirii Maicii Domnului; Sf. Prooroc Miheea
 15 august, marți – (†) Adormirea Maicii Domnului (Sfânta Măria Mare)
 16 august, miercuri – Aducerea din Edesa la Constantinopol a Sfintei Mahrame a Domnului; † Sf. Martiri Brâncoveni: Constantin Vodă și cei patru fii ai săi: Constantin, Ștefan Radu, Matei și Sfetnicul Ianache
 17 august, joi – Sf. Mc. Miron, Straton, Ciprian, Tirs și Filip
 18 august, vineri – Sf. Mc. Flor, Lavru și Polien
 19 august, sâmbătă – Sf. Mc. Andrei Stratilat; Sf. Timotei și Agapie
 20 august, duminică – Sf. Prooroc Samuel; Sf. Mc. Eliodor Duminica a IX-a după Rusalii

AGENDĂ

15 august

Adormirea Maicii Domnului

Tradiția spune că în această zi Fecioara Maria a trecut la cele sfinte. Despre moartea Maicii lui Iisus se știe că a fost anunțată cu trei zile înainte de un înger. Aflând, Fecioara s-a suit pe Muntele Măslinilor, unde a mulțumit cerului și s-a rugat pentru oameni.

1714 – Constantin Brâncoveanu și cei patru fii ai săi sînt uciși de către turci, la Constantinopol. C. Brâncoveanu a sprijinit tipărirea cărților românești pentru toate cele trei provincii, precum și a cărților ortodoxe în slavonă, grecească și arabă. În istoria culturii, această perioadă este cunoscută sub denumirea de „epoca brâncovenească”.

1870 – pe prima pagină, rezervată poeziilor excepționale, a *Convorbirilor literare*, apare poemul *Epigonii*, de Mihai Eminescu.

16 august

1903 – apare, la Budapesta, revista *Adevărul*, sub conducerea lui Aurel Cristea. Revista a luptat ca „să nu se facă deschiinire între om și om”, să fie egalitate în această țară.”

17 august

1925 – se stinge din viață marele prozator român *Ioan Slavici*, unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai prozei românești, întemeietor al romanului realist ardelean, anticipându-l pe Liviu Rebreanu. Cel mai cunoscut roman al lui cu titlul „Mara”, apare în 1894.

18 august

1959 – a avut loc premiera operei „Răscoala” (Liviu Rebreanu), dramă populară muzicală de George Dumitrescu, la Teatrul de Operă și Balet din București, sub formă de concert.

19 august

1881 – s-a născut, la Liveni-Dorohoi, *George Enescu*, compozitor, violonist, pianist, dirijor și pedagog.

20 august

1868 – moare, la Iași, *Costache Negruzzi*, reprezentant de frunte al curentului național-popular în limbă și literatură de la „Dacia literară”. Capodopera lui este nuvela istorică „Alexandru Lăpușneanu”. A scris scurte proze, ca de exemplu cea cu titlul „Pentru ce țiganii nu sînt români”.

1917 – s-a născut, la Fălticeni, dramaturgul *Horia Lovinescu*. Din 1960 e director al Teatrului „Nottara” din București, pe care l-a condus pînă la finele vieții, pînă în 1983. Titluri semnificative sînt: „Citadela sfărîmată”, „Moartea unui artist”, „Petru Rareș”.

Foaia românească respectă ortografia română veche, dar în cazul contribuțiilor sosite din partea colaboratorilor, păstrează scrierea folosită de autor.

Trebuie să ne înțelegem, căci sîntem
și vom fi întotdeauna vecini

a declarat la Giula Sorin Apostu, prefectul județului Hunedoara

La invitația Autoguver-nării pe Țară a Românilor din Ungaria, la sfîrșitul săptămînii trecute, la 4 august, a sosit la Giula o delegație a județului Hunedoara. Reprezentanții Prefecturii județene Hunedoara au fost conduși de prefectul *Sorin Apostu*, membrii delegației fiind *Iuliu Vinte*, prefect adjunct, *Costea Avram*, vicepreședintele adunării generale și profesorul preot *dr. Ioan Octavian Rudeanu*. Oaspeții au fost primiți din partea gazdelor de președintele ATRU *Traian Cresta* și de *Jeszenszki Géza*, vicepreședinte Adunării generale din județul Bichiș.

La conferința de presă s-a spus că scopul vizitei a fost să continue și să se concretizeze seria de contracte începute cu 3 ani în urmă: lărgirea relațiilor culturale, turistice și economice. Despre contractele concrete, *Traian Cresta* ne-a informat că la sfîrșitul lunii septembrie va urma o vizită la Deva, cînd se va face un schimb de experiență în diferite domenii de activitate. La această călătorie vor lua parte în primul rînd președinții autoguver-nărilor române locale.

Românimea din Ungaria urmează să îndeplinească rolul de „punte”, dar este foarte important să existe „circulație” pe acesta. Printre altele, prefectul român a declarat că e inutil să se facă promisiuni care apoi nu se vor putea realiza. Deci, ar trebui trasate doar repere executabile.

La întrebarea Foii românești dacă aceste intenții vor avea importanță și pentru românii din Ungaria, domnul Sorin

Apostu a răspuns: „Poporul român merită o viață mai bună și datoria noastră, a celor care am acceptat să fim deputați, este ca să contribuim cît mai profitabil la acest fapt. Am dori și noi să facem parte din Europa Unită. Cu cît începem mai de-

vreme să ne realizăm scopurile, cu atîta ne sînt mai mari și șansele. În ambele țări, partidele vin și se duc, dar există oameni, indiferent de relațiile politice, pe care ne putem baza. E de neconceput să nu ne înțelegem, căci sîntem și vom fi întotdeauna vecini.”

La aceste cuvinte a reflectat și *Jeszenszki Géza*, anunțînd că se intenționează realizarea unei colaborări euroregionale, la care să participe cîte 4 județe din România, Voivodina și Ungaria.

La sfîrșit, Sorin Apostu și-a exprimat admirația: l-a impresionat dotarea financiară și modul cum este organizată Autoguver-narea pe Țară a Românilor din Ungaria.

Ioan Cozma

Festival internațional
de dansuri populare

În zilele de 18-20 august, la Giula se va desfășura festivalul internațional de dansuri populare cu titlul „Încoronare – 1000 de ani”. Programul va avea loc pe scena de pe lacul din vecinătatea cetății. Sînt invitați dansatori din Turcia, Slovacia, Japonia, Iugoslavia, Italia, România și Ungaria. Gala festivalului se va ține duminică seara, cu începere de la ora 19.00, care se va încheia cu un joc de artificii.

Slujbe ortodoxe în 15 august 2000,
ziua Adormirii Maicii Domnului

De Sfînta Maria Mare, fiecare preot ortodox român slujește în parohia condusă de el. După-masă, de la ora 14.00, în biserica ortodoxă din Micherechi se va săvîrși Taina Sfîntului Maslu. La acest moment religios sînt invitați preoți și credincioși din mai multe comunități românești din țară.

Orarul slujbelor ortodoxe
de duminică, 20 august 2000

Apatu	– ora 9.00 – pr. Origen Sabău
Bătania	– ora 9.00 – pr. Ilie Ciocan
Budapesta	– ora 10.00 – pr. Marius Maghiaru
Giula I	– ora 10.00 – ler. Paisie, ler. Silvan
Cenadul Unguresc	– ora 9.30 – pr. Aurel Becan
Chitighaz	– ora 9.30 – pr. Florin Olteanu
Ciorvaș	– ora 10.00 – pr. Teodor Marc
Crîstor	– ora 9.00 – pr. Alexandru Șereș
Giula II	– ora 9.00 – pr. Petru Pușcaș
Micherechi	– ora 9.00 – pr. Ioan Bun
Otlaca-Pustă	– ora 9.00 – pr. Teodor Marc
Peterd	– ora 10.00 – pr. Cosmin Pop
Săcal	– ora 11.00 – pr. Origen Sabău

Vă atragem atenția că din motivul renovării interioare a Catedralei Sf. Nicolae din Giula, Sfintele Slujbe sînt săvîrșite în Sala Festivă a Episcopiei, aflată în Parcul Sf. Nicolae.

Programul Adunării
„Oastea Domnului” din Micherechi

Duminică,	ora 17.00 – program religios
Marți,	ora 18.00 – oră de rugăciune

Corul de cameră Preludiu la Giula

La încheierea unui turneu de trei săptămâni, susținut în Franța și la Expoziția Mondială de la Hanovra, în drum spre casă, Corul *Preludiu* din București s-a oprit la Giula, pentru a oferi un concert și comunității românești din oraș. Membrii formației corale din România de doi ani au legături cu Corul *Pro Musica* din Giula, și nu demult s-au întâlnit la un festival organizat la Pitești. Fiindcă în interiorul Catedralei Ortodoxe Române din Giula s-au reluat lucrările de renovare, concertul din săptămîna trecută al artiștilor din București a avut loc în sala festivă a primăriei din Giula.

Corul de cameră *Preludiu* s-a înființat în anul 1972, iar astăzi are un repertoriu de cca. 300 de piese corale, cu muzică clasică și romantică, colin-

te. Dirijorul este Voicu Enăchescu, care conduce corul de la începuturi, iar pe lângă aceasta este și președintele Asociației Naționale Corale din Româ-

din capitala României au o medie de vîrstă redusă, majoritatea lor fiind aproape de 30 de ani.

„Componența corului nostru a trecut printr-o permanentă schimbare. Acest lucru a fost foarte greu mai ales pentru dirijor. Dar, avînd în fața mea tineri foarte talentați, am fost condus întotdeauna de dorința de a oferi publicului ceva foarte bun” – a menționat dirijorul bucureștean. La festivalul din Pitești i-a făcut o impresie bună și Corul *Pro Musica* din Giula: „Corul giulanilor mi-a făcut o adevărată surpriză, – a spus Voicu Enăchescu, – au un repertoriu foarte frumos și un stil adecvat de interpretare. Cunosc bine și activitatea dirijorului Gheorghe Flueraș, pe care îl apreciez foarte mult. El este un profesionist care a făcut o treabă bună la Giula.” Dirijorul arădean Gheorghe Flueraș, recent fiind supus unei intervenții chirurgicale la ochi, nu a putut fi prezent la frumosul eveniment din Giula.

Asociația Națională Corală din România, al cărei președinte este Voicu Enăchescu, la ora actuală încearcă să înnoiască muzica corală, activitate care în ultimele decenii s-a devalorizat atât în România, cît și în alte țări ale lumii. În cadrul acestei încercări, dirijorul Enăchescu a propus Corului *Pro Musica* din Giula să devină membru în organizația corală din țara-mamă. „Corul giulan este un cor românesc, chiar dacă el funcționează peste hotarele țării. În acest sens, prezența lui în organizația noastră este absolut firească” – a susținut președintele Asociației Naționale Corale din România. Animatorul Corului *Pro Musica* din Giula, Ștefan Oroian crede că formațiunea corală românească din Ungaria nu va ezita să răspundă pozitiv acestei invitații: „Nivelul muzicii corale din România este foarte ridicat, iar noi putem învăța foarte mult de la aceste coruri. În altă ordine de idei, fiind membri în această organizație, vom avea mai multe invitații în România și în străinătate. Cred că va trebui să ne folosim posibilitatea oferită de maestrul Enăchescu, pe care ne-a făcut-o la festivalul din Pitești. Consider că este normal ca și în acest fel să ne integrăm în activitatea culturală a culturii românești.”

Tiberlu Boca

La Seghedin

Cultura nu are frontiere

Și numele lui este cam ciudat: Teatrul Hóra. Pentru fiecare om „teatru” înseamnă locul unde se prezintă spectacole teatrale. Teatrul Hóra din Seghedin este de fapt o formație de dans. Dar ce fel de dans? Bazele sînt ritmurile, mișcările binecunoscute ale dansurilor populare, întregite cu elemente moderne de jazz, blues, etc.

Sîmbătă seara, pe scena din Curtea Primăriei din Seghedin am avut ocazia să cunoaștem noua coregrafie a formației, care poartă titlul: „Culturi fără frontiere”. Aceasta se bazează pe dansurile popoarelor care trăiesc în această euroregiune: români, sîrbi, nemți și unguri. După spectacol, *Tanács István*, conducătorul artistic al Teatrului Hóra a răspuns și la întrebările *Foii românești*.

– Care este mesajul producției „Culturi fără frontiere”?

– Păstrînd autenticitatea, originalitatea dansurilor populare, vrem să prezentăm aceste dansuri într-un stil mai lejer și modern, care să atingă, să atragă și acel public care pînă acum a strîmbat numai din nas cînd a auzit despre dans popular. Mulți oameni s-au plictisit ca, decenii de-a rîndul, să se uite la aceleași coregrafii. Cunosc mulți tineri care nici nu vor să audă despre dansuri populare, despre tropotul de cizme, despre pîteni. Tocmai de aceea ne-am gîndit să facem coregrafii în care elementele noi se bazează pe cele vechi, tradiționale.

– Patru culturi sînt reprezentate în această coregrafie: cea românească, sîrbească, nemțească și ungurească. De unde v-ați inspirat?

– Toți cei care formăm Teatrul Hóra am dansat și mai demult într-o formație de aici, din Seghedin. Pașii dansurilor sîrbești i-am învățat de la sîrbi din Deszk, iar cei românești de la Micherechi și Aletea. L-am cunoscut bine și pe bace Gheorghe Nistor din Micherechi.

– Sînteți o echipă destul de nouă, deși dansatorii nu sînt prea tineri, toți sînt cam între 20-30 de ani, poate și mai mult. Nu a fost greu să înființați această formație din oa-

meni maturi? Cred că nu este ușor să-i țineți laolaltă.

– Așa este. Însă toți gîndim la fel, avem același scop. Acesta este un hobby al nostru. Ne-am înființat numai cu doi ani în urmă, aceasta de acum este doar a doua coregrafie. Spre fericirea noastră, în ultimul timp au sporit și posibilitățile de prezentare, și sîntem mulțumiți și de succesul noii coregrafii. În iunie am fost invitați la Timișoara, la festivalul saltimbancilor. Din reacțiile publicului am văzut că le-au plăcut dansurile noastre, poate și pentru că și în Banat această multicultură pe care o sugerăm în coregrafie este înțeleasă și trăiește viu.

– Așa credeți cum spuneți și în titlul coregrafiei: culturile nu au frontiere?

– Da. Noi, aici, la Seghedin așa simțim. Poate și pentru că în fiecare an se întîlnesc în orașul de pe malul Tisei sute de dansatori din întreaga lume. În cadrul diferitelor festivaluri internaționale învățăm dansurile altor popoare, ei le învață pe ale noastre. Cînd am fost încă copil mic, am dansat în echipa sîrbească din Deszk. Cred că în regiunea noastră interferențele sînt foarte puternice. Între țările noastre încă mai sînt, dar între culturile noastre nu mai există frontiere.

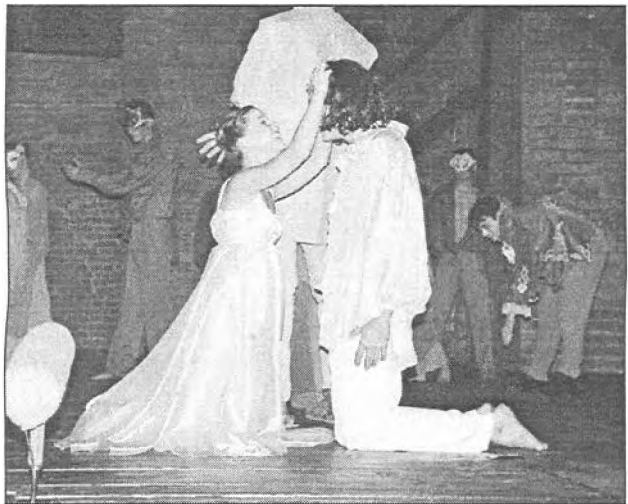
Eva Iova

de și muzică românească, respectiv cîntece ale mai multor popoare, care sînt interpretate în limba lor originală. În România și în străinătate, cîntăreții au dat peste o mie de concer-

nia. În sala reprezentativă a primăriei din Giula am putut cunoaște un cor profesionist, interpretînd și de această dată piese clasice, cîntece populare românești și străine. Coriști

Romeo și Julieta la Giula

Avanpremierea spectacolului *Romeo și Julieta* de luni seara, de pe scena Teatrului Cetății din Giula, a însemnat o garanție pentru regizor și actori că drama lui W. Shakespeare va avea un mare succes în rîndul publicului. Regizorul român de renume internațional *Beatrice Bleonț* a reușit să realizeze cu tineri actori maghiari – un Romeo și o Julieta necunoscuți pînă acum, dar cu un talent foarte promițător – o producție care prevestește viitorul comun și sigur al colaborării mișcărilor teatrale române și maghiare. Spectacolul de la Giula poate fi văzut pînă în seara zilei de sîmbătă, 12 august.

Instalarea noului președinte al republicii

Președinți în mișcare

După două cicluri, respectiv după zece ani de activitate bogată, **Göncz Árpád** s-a retras cu cinste și demnitate. A fost un om foarte simplu, ultramodest, sociabil, care a reușit să devină „bace Árpi” al unei națiuni întregi. Citeam undeva că nici la căsătorie n-a acceptat să fie fotografiat. Ca om al împăcării, timp de două cicluri a devenit parte a vieții noastre de toate zilele.

Ca cel mai înalt demnitar al țării, a dus o luptă consecventă împotriva adversarilor noului regim, fără să se laude nici în momentul respectiv, nici mai târziu (în 1956, a luptat cu arma în mână pentru libertate. Odată cu instaurarea păcii, niciodată n-a mai amintit de asta). Iată de ce a putut să fie omul convingător al iertării, făcând mereu ceea ce simțea că trebuie să facă.

Nu era o personalitate cu mentalitate de politician, a fost și a rămas însă un adept ferm al republicii. **Sólyom László**, președinte al Curții Constituționale timp de mulți ani, a mărturisit că unul dintre adversarii săi cei mai puternici a fost tocmai **Göncz**, împreună cu care, deseori în mare contradicție, au încercat să alcătuiască elementele de bază ale republicii. Memorabilă i-a fost poziția și în timpul blocadei taximetriștilor, când în calitate de comandant suprem al armatei, **Göncz** n-a dat aprobare pentru lansarea armatei în conflict. Dar am putut fi și martorii altor

fapte pozitive și bravuri înțelepte.

Göncz Árpád va rămâne o personalitate deosebită a vieții politice. N-a devenit revanșard, vorbind fără să se laude, având în orice împrejurare o vorbă bună pentru fiecare dintre noi. Scriitor cu lucrări nu prea multe, dar traduse în multe limbi străine, asemenea președintelui ceh, **Vaclav Havel**, a fost mai mult decât un fenomen politic. A fost omul care avea cuvântul ferm, pe care, dacă era cazul, putea să conteze oricine.

Așa, bunăoară și noi, minoritățile naționale din Ungaria. Îmi amintesc viu de discursul rostit în Parlament cu ocazia înmînării mandatelor noastre ca deputați ai Autoguvernației pe Țară a Românilor din Ungaria, în care a apreciat că în această țară s-a făcut mult pentru cauza asigurării drepturilor minorităților. Dar a recunoscut și faptul că reprezentarea lor meritată în structura instituțională a democrației, în primul rînd în Parlament, nu s-a rezolvat nici pînă azi. Cu această ocazie a și adăugat ceva, ceva foarte important din punctul nostru de vedere, al naționalităților, anume, că toate aceste minorități naționale sînt părți constitutive, constructive ale statului.

Iată cuvinte exprimate în public, cu substrat, caracter și ținută, care, sperăm, nu vor fi urmate de tăcere. Iată cuvinte care, timp de zece ani, au constituit cea mai concretă expresie a vorbei românului: tace și face, președin-

tele **Göncz** fiind reprezentantul fidel al omului mic în politica mare.

Tabloul n-ar fi complet, dacă n-aș spune cîte ceva și despre urmaș, despre **dr. Mádl Ferenc**. În persoana domniei sale avem onoarea să salutăm o personalitate de renume național și internațional, profesor universitar, savant al științelor juridice. Avem de-a face, deci, și de data aceasta cu o personalitate renumită, însă cu un punct de pornire puțin diferit de cel al lui **Göncz**. Pe **Göncz** l-a solicitat să fie președinte prietenul său **Antall József**, prim-ministru în perioada respectivă. Pe **Mádl** l-a propus drept candidat **Torgyán József**, președintele Partidului Micilor Agrarieni și primul ministru **Orbán Viktor**. În felul acesta nu-i va fi prea ușor să convingă o țară întreagă de faptul că dorește să devină apostolul păcii, și că, așa cum declara ziarului ceh **Ludové Noviny**, în suflet se simte șef de stat al tuturor ungarilor.

În orice caz, lumea așteaptă schimbări, dar deocamdată cunoaște numai discursuri și interviuri. Și mai trăiește viu în amintire momentul destul de penibil al alegerii lui **Mádl** de către Parlament, reușind să obțină majoritatea necesară doar în cea de-a treia rundă. Firește, se înțelege, la început e mai greu – mai ales în acest caz, în care este vorba nu numai de un savant al dreptului, ci și de unul dintre cei mai buni cunosători ai legii, ai Constituției, respectiv și al limitelor

mandatului, al ariei de competență a președintelui republicii. De aceea, programul pe care noul președinte al republicii l-a prezentat, pare, la prima lectură, puțin general. Și anume: formarea unei noi atitudini și culturi politice, îmbunătățirea structurii democratice a țării, obținerea ca pîinea fiecăruia să fie mai mare și mai bună, ca munca creatoare de valori să fie mai efektivă, precum și dezvoltarea economică mai promițătoare. **Mádl** consideră necesară îmbunătățirea securității publice, asigurarea unui respect mai mare a legislației, a întăririi solidarității cu cei săraci, de a crea șanse egale în învățămînt și în domeniul formării unei vieți mai bune.

Printre multe alte sarcini, șeful statului dorește să sprijine colaborarea dintre stat și religie (prima vizită în străinătate o face tocmai în Vatican),

să-i ajute pe ungurii de peste hotare în a-și păstra identitatea, și, cam pe la capătul înșirării, să acorde sprijin minorităților naționale din țară în îmbogățirea culturii lor.

Nu prea pot să-mi dau seama, ce esență vor primi aceste cuvinte, dar nici nu intenționez să le comentez, fără ca să am la bază fapte și măsuri concrete. Rămîne părerea mea personală că mie mi se pare mai simpatică platforma fostului președinte, respectiv poziția fermă, hotărîtă în privința participării naționalităților în întreaga structură a democrației în funcțiune, inclusiv Parlamentul. Dar să vedem. Prezentarea noului președinte, în orice caz, e simpatică și promițătoare, avînd ca scop principal calmarea confruntărilor politice și facilitarea creării consensului național, de care această țară are și va avea atît de mare nevoie. **Al. Ardelean**

Sărbătoare la Săcal

Ziua de luni, 14 august, va fi o zi de mare sărbătoare pentru satul bihorean Săcal. Două festivități de amploare vor începe după-masă la ora 14. Mai întîi va fi predată oficial clădirea noii școli generale din comună. După tăierea panglicii, oaspeții vor putea vizita noua cădire. Apoi urmează decernarea unor plachete și distincții. În continuare, în biserica reformată a comunei va fi predat drapelul milenar, în cadrul unei ceremonii de sfințire a stindardului oficiat de un sobor de preoți.

Întîlnirea localităților cu numele de „Apâti”

Apateul a participat și la a treia reuniune a localităților cu nume de „Apâti”. În anul acesta gazda era localitatea Monostorapâti de lîngă Balaton. Din cele 16 așezări în discuție au fost reprezentate 10. La festivitate a participat și **Dávid Ibolya**, ministrul de justiție, care a încurajat primarii la continuarea inițiativei. Cu întîlnirea de la Monostorapâti s-a realizat o strîngere de mînă între mai multe regiuni ale țării. Propunerea acceptată de majoritatea participanților era, ca de acum înainte întîlnirile să se organizeze mai des, de două ori pe an. Astfel la rolul de gazdă din toamna anului viitor s-a angajat localitatea bihoreană Apateu. **V. J.**

Să știi să comunici cu musafirii

spune Viorel Rotar, proprietarul Pensiunii Familia din Macău

Viorel Rotar este un român originar din Cenadul Unguresc. După absolvirea Institutului Pedagogic din Seghedin, unde a obținut diploma de profesor la secțiile română și maghiară, în 1978, prin căsătorie, se stabilește la Macău. Timp de 20 de ani a fost profesor la o școală generală, care s-a desființat în 1998, astfel fiind nevoit să părăsească învățământul. Nu a căzut în deznădejde, ci împreună cu familia sa a deschis o pensiune, Pensiunea Familia, care se află lângă șoseaua internațională. În această postură nouă, Viorel Rotar folosește zilnic limba maternă.

❖ Cum devine un profesor proprietar de pensiune?

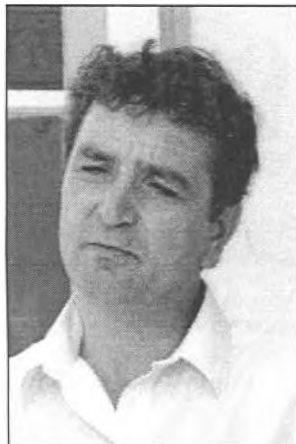
– În urmă cu doi ani am deschis această pensiune. Înainte am fost profesor la școala generală Bajza József de aici, din Macău. Timp de 20 de ani m-am ocupat cu elevi, mai întâi în clasele inferioare, apoi, mai târziu, am ajuns directorul școlii. Însă acum trei ani s-a întâmplat un lucru, care mi-a schimbat viața radical. În urma unei hotărâri a primăriei, din cele șase școli generale care funcționau atunci în oraș, după comasare au rămas numai trei. În calitate mea de director am primit sarcina să scot din serviciu 11 colegi. Aceasta a fost cea mai

această afacere cu totul nouă?

– Trebuie să vă mărturisesc că nu a fost ușor. Deși, dacă ai cunoștințe de psihologie, dacă cunoști cât de cât oamenii, îți vine mai ușor. Un element absolut necesar este să știi să comunici cu musafirii.

❖ Sînteți profesor de română, dar, dacă știu bine, niciodată nu ați predat această materie. Acum însă, în pensiune este de mare folos că vorbiți românește.

– Așa este. Marea majoritate a oaspeților care poposesc la noi, cunosc limba română. Prima dată încearcă nemțește, unii mai cunosc și câteva cuvinte în limba maghiară... Însă cînd le spun că putem vorbi și

este „Familia”. Întîmplător ați ales acest nume?

– A venit de la sine, deoarece renovarea și transformarea clădirii, care este a cumnatei mele, s-a realizat din banii familiei. Aceasta pe de o parte. Iar pe de alta, scopul nostru este ca toți cei care poposesc la noi, să se simtă ca într-o familie. Ne place să stăm de vorbă cu musafirii noștri. Bineînțeles, numai cu aceia, care doresc acest lucru. Sînt unii oaspeți care cer cheia și se retrag imediat în cameră.

❖ Se poate observa la prima vedere cine este dispus să stea de vorbă și cine nu?

– Eu imediat îmi dau seama ce fel de om este cel care intră la noi.

❖ Rentează să te ocupi cu așa ceva?

– Dacă te uiți numai la bani și nu te ocupi suficient de musafiri, atunci nu prea. Dacă musafirul nu e mulțumit la prima ocazie, altă dată nu se va mai opri la tine. Dar dacă faci treaba din tot sufletul și din toată inima, atunci merită. Este adevărat că nu te poți îmbogăți într-un an sau doi...

❖ Nu vă gîndiți să vă reîntoarceți la profesia inițială?

– Ba da. Să știți că în suflet am rămas profesor. Însă în condițiile actuale, nu am poftă. Mă gîndesc serios să înființez o școală particulară. Dar mai am încă și alte planuri...

Aurel Becan

Președinții minorităților sînt invitați la Ministerul Justiției

Obişnuita întrînire lunară a președinților autogvernărilor pe țară ale minorităților cu secretarul de stat *Doncsev Toso* a avut loc la 12 iulie. S-a discutat despre viitorul bibliotecilor de bază ale naționalităților și despre modificarea legii pentru minorități care este prelucrată de comisia ad hoc a Parlamentului. Se planifică în ziua de 17 august o întrînire cu ministrul justiției, *dr. Dávid Ibolya*.

- va -

Noul ambasador al Ungariei în Republica Moldova nu știe românește

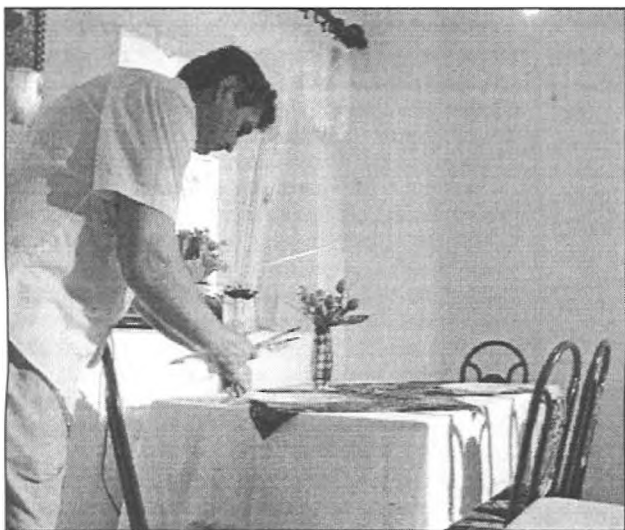
„Între Republica Moldova și Ungaria există strînse relații politice, economice și culturale care urmează să fie dezvoltate în continuare”, a declarat în cadrul conferinței de presă, organizate la Uniunea Jurnaliștilor din Chișinău, noul Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Ungariei în Republica Moldova, *Mikecz Tamás*. Ambasadorul maghiar a relevat că Ungaria susține aspirația Republicii Moldova de a se apropia de Uniunea Europeană, precizînd că în timpul apropiat Ungaria va deveni membru al Uniunii Europene. Totodată, *Mikecz Tamás* a menționat că în ultimii ani a crescut numărul tinerilor din Republica Moldova care studiază în Instituțiile Superioare din Ungaria.

Ambasadorul a semnalat că activează în diplomatie de 10 ani, fiind angajat de Ministerul Afacerilor Externe al Ungariei. Pînă atunci a fost profesor la Institutul Pedagogic din Eger, la Institutul Politehnic din Budapesta, la Institutul de științe sociale. În cadrul acestor instituții a predat istoria filozofiei și estetica. De remarcat că noul ambasador al Ungariei și-a susținut conferința de presă în limba rusă, dat fiind că nu cunoaște româna. Antecesorul său în funcție, *Hodiczka Tibor*, s-a evidențiat la Chișinău ca un bun cunoscător al limbii române, dat fiind că anterior s-a aflat în misiune diplomatică în România, de unde a fost expulzat și declarat persona non grata pentru activități de spionaj.

ORTHOPRESS

Un cercetător român ar putea lua Premiul Nobel, dar pentru SUA

De curînd o echipă de cercetători de la Princeton, Statele Unite ale Americii, au realizat un experiment în care pentru prima dată a fost depășită viteza luminii. Experimentul, considerat o descoperire epocală, se numește „ultra fast optics” și a fost prezentat pe larg în celebra publicație „Nature”. Articolul care ne dă de știre despre această descoperire a apărut sub semnătura *L. J. Wang, A. Kuzmich* și *A. Dogariu*. *Arthur Dogariu* este cetățean român cu domiciliul permanent în SUA și a absolvit Facultatea de Fizică a Universității București în 1991. În 1997, *Arthur Dogariu* și-a luat doctoratul la University of Central Florida. În prezent, *Dogariu* este cercetător la NEC Research Institute. Descoperirea la care *Arthur Dogariu* a avut o contribuție importantă, ar putea fi „răsplătită” chiar cu Premiul Nobel.

grea perioadă din viața mea. Nu am putut să fac una ca asta. Singura soluție a fost să părăsesc învățământul.

❖ Consider că a fost o mare schimbare, de la profesor să deveniți întreprinzător și să înființați o pensiune. Cum ați reușit să vă descurcați în

românește, imediat „se schimbă la față”... Adevărul este că aici, la 20 de km de frontiera cu România, acest lucru nu ar trebui să însemne o problemă. De altfel, omul nu-și uită limba maternă. Pentru mine ea este foarte importantă.

❖ Numele pensiunii

Să cunoaștem cât mai bine voia Domnului

„Nimeni să nu-ți disprețuiască tinerețea; ci fii o pildă pentru credincioși: în vorbire, în purtare, în dragoste, în credință, în curăție.”

Aceste cuvinte le-a lăsat apostolul Pavel tânărului Timotei, ca să-l ajute, să-l mustre pe cărarea lui de credincioșie. Ca Timotei, și tinerii de azi au nevoie de înțelepciune ca să împlinească voia lui Dumnezeu, deci fiecare trebuie să învețe, să studieze, să mediteze cât mai mult asupra Sfintei Scripturi, să cunoască cât mai temeinic voia Domnului.

Cu aceste scopuri și cu ideea de a aduna tineri români din mai multe țări, s-a organizat pentru a 4-a oară Tabăra Creștină Internațională Brădătel. Tabăra a avut loc și în anul acesta în munții Retezat, între 30 iulie și 5 august 2000. Participanții au fost tineri din Moldova, Ucraina, Italia, Austria, Germania, Olanda, Australia, SUA, Canada, Ungaria și România. Cei din Ungaria au fost reprezentați și de data aceasta de 16 tineri din biserica baptistă română din Micherechi, care au avut posibilitatea să se întâlnească din nou cu prietenii din anii trecuți, să aibă împărtășie cu alți tineri în numele Domnului Isus Cristos și cel mai important: să participe la studii și seminarii. Pentru ca acești tineri să poată lua parte la întâlnirea de la Brădătel, s-a primit un sprijin considerabil din partea Fundației Publice pentru Minorități și de la Serviciul de Tineret Mobilitas din Ungaria.

Începând de luni, în fiecare zi – în afară de miercuri – au fost studii ținute de fratele Viorel Iuga, pastorul Bisericii Baptiste Speranța din Arad. Prin fiecare studiu, fratele a atras atenția tinerilor asupra unui alt subiect fundamental. În primul studiu, fratele Iuga a vorbit despre prietenia generală, pornind cu o întrebare de bază: „Cum pot avea o relație de prietenie fără remușcări?” În a doua predică am aflat despre importanța corpului omenesc: adică Dumnezeu ne-a dăruit un trup ca să-și împlinească planurile în viața noastră.

tră. Întrebarea principală al următorului subiect a fost: „Cum mă consult cu Dumnezeu despre voia lui? Cum cunosc voia lui în viața mea?” În ultimul studiu, fratele Iuga a vorbit despre necesitatea sfințeniei credincioșilor.

Seminariile au fost ținute de fratele Samuel Tuțac, pastorul Bisericii Baptiste Betel din Timișoara, fratele Matei Istudor din Statele Unite și fratele Cristian Rață din Canada. Pe lângă studii și seminarii, la întâlnirile de seară au rostit cuvântul lui Dumnezeu fratele Petru Dugulescu din Timișoara și fratele Dinu Poplăceanu din Sibiu. Fiecare întâlnire a început și s-a terminat cu cântările întregii tabere, cu conducerea Grupului de Închinare din Timișoara. Cântările închinăte spre lauda Domnului nostru Isus Cristos au creat o atmosferă minunată și binecuvântată de Tatăl cel Cereșc.

Bineînțeles că nu a trecut nici o zi fără

programe distractive. Am avut posibilitatea să facem sport, au fost organizate meciuri de fotbal și volei între țări, la care a participat și o echipă de fete și una de băieți din Ungaria. La mijlocul săptămânii a fost organizată o excursie generală, la care au participat aproape toți participanții taberei. Iar fiindcă tabăra a fost în munții Retezat, și excursia a fost în munți: prin păduri, pe lângă piraie, spre Lacul Zănoaga. Natura minunată, creată de Dumnezeu, a fost emoționantă, impresionantă pentru fiecare tinar, pentru toate acestea lăudând numele celui Sfânt.

Întâlnirea internațio-

nală s-a terminat în ziua de sâmbătă, 5 august, când toți tinerii creștini români au plecat spre țara lor, unde i-a așezat Domnul în lucrare, într-o lucrare bună. Precum spun și cuvintele motto-ului taberei din Brădătel:

„...pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună.” (2 Timotei 3:17)

Ne rugăm ca Domnul Dumnezeu nostru să lucreze în inima și sufletul acestor tineri, ca să păstreze toate cele învățate acolo, să se vadă și pe viața lor dragostea și binecuvântarea lui Dumnezeu.

Rita Ruja

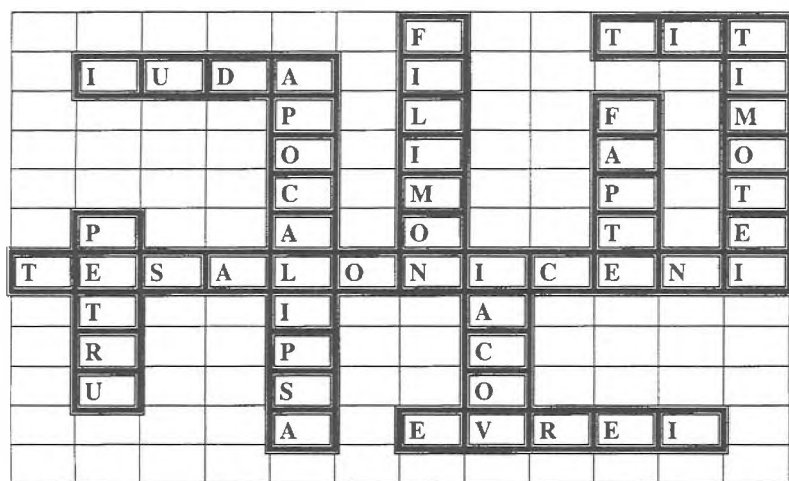
Conferință pentru toți creștinii

Între 9 și 13 august se organizează la Sibiu cea mai mare conferință creștină din România, la care vor participa și 6 tineri din Biserica Baptistă Română din Micherechi. Întâlnirea de la Sibiu cu titlul „În cinstea Mântuitorului” va avea ca participanți mii de frați din toată România, la concerte, seminarii și servicii speciale de laudă și închinare Domnului.

R. R.

CĂRȚILE NOULUI TESTAMENT 2

Rezolvarea rebusului de săptămâna trecută

Nu te lăsa furat!

„Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filozofia și cu o amăgire deșartă, după datina oamenilor, după învățăturile începătoare ale lumii și nu după Cristos” (Col. 2:8)

Aș vrea să vă aduc în față cazul tragic, istoria tragică și nefericită, dureroasă, a unui om al lui Dumnezeu care a fost „furat”.

Vi-l aduc în față pe Samson, un personaj din Vechiul Testament pe care l-a prevestit îngerul lui Dumnezeu. Despre Samson a spus îngerul, încă înainte de a fi zămislit, că Duhul lui Dumnezeu va fi peste el și că Duhul lui Dumnezeu va face lucruri mari prin el. Lui Samson, după ce s-a născut, i s-au pus niște condiții: să aibă grijă să nu-și întineze viața, să nu se atingă de nici un mort, să nu bea băuturi ametoitoare și alte câteva lucruri asemănătoare. El trebuia să fie de o puritate, de o curăție exemplară și, în cazul acesta, Duhul lui Dumnezeu urma să lucreze prin el.

De la un timp, filistenii și-au pus în gând să-l „fure”. Au încercat prin forță, au încercat prin luptă, dar Samson era mai tare decât toți. Au încercat să-l ademenească pe o cale și pe alta. Nici un rezultat bun pentru ei. Dar, iată că într-o zi, s-au gândit la Dalila. Și atunci au înțeles filistenii că vor reuși să-l „fure”. Dalila i-a dat dragostea, frumusețea și farmecele ei și i-a dat toate plăcerile pe care și le-a dorit el. Sfârșitul? În cele din urmă, Dalila a reușit să-l fure. Să-i afle secretul vieții. Și atât le-a trebuit filistenilor! I-au tăiat părul, și l-au legat, și, pentru că el și-a trădat secretul vieții sale spirituale, Duhul lui Dumnezeu l-a părăsit.

Puterea lui era în Duhul lui Dumnezeu, dar nu știa că Duhul nu mai era în ființa lui. Iar când s-a opintit – ca de atâtea alte ori – să rupă funiile, nu mai avea deloc putere. Au venit dușmanii și i-au scos ochii și l-au pus la rășniță. L-au pus să învărtască rășnița aceea uriașă, muncă pe care, de obicei, o făcea un bou sau un alt animal. Asta făcea Samson de-acum; l-au adus la nivelul de animal, la trudă de animal.

L-au furat pe omul care avusese Duhul lui Dumnezeu. De omul în care Duhul lui Dumnezeu fusese cândva din belșug, de acesta își bat joc acum filistenii și ca înjosirea lui să fie și mai degradantă, filistenii l-au adus la o mare sărbătoare să rădă întregă națiune de el, să se distreze mulțimile de omul lui Dumnezeu.

Aceasta o vrea Diavolul și cu tine! Sunt oameni care odată au cunoscut harul lui Dumnezeu, care odată s-au bucurat cu noi, dar i-a furat lumea, i-a dus lumea și și-a bătut joc de ei.

Dar ce vreau să vă spun acum, e că pe acela care e copilul lui Dumnezeu, chiar dacă omul a ajuns la rășniță, Dumnezeu nu-l lasă acolo.

Samson a fost furat, dar e copilul lui Dumnezeu, la rășniță, în lanțuri, e copilul lui Dumnezeu, deși e orb și treptat, treptat, Dumnezeu face să-i crească părul; treptat, treptat, Samson simte că Dumnezeu nu l-a părăsit. Samson simte că nu mai este har dar, în ziua aceea, când dușmanii credeau că e ziua când se vor distra la culme, Samson simte revenirea harului.

– O, Doamne, lucrează Tu din nou. Dă-mi, Doamne, dă-mi din nou har. Dă-mi, Doamne, din nou Duhul Tău!

Și Duhul lui Dumnezeu vine iarăși peste el.

– Copilul Meu, îi spune Dumnezeu, te-au furat doar pentru o vreme. Ești al Meu! Nu voi lăsa ca Satana să aibă câștig de la noi.

Acesta este un caz în care îți poți vedea imaginea vieții tale. Copil al lui Dumnezeu, dacă simți că ești dintre aceia care au fost furați, auzi acum vocea dulce a Tatălui, ca și fiul de la porci. Căci vreau să-ți fie clar și adevărul acesta: și când era la porci, el era tot fiul tatălui său și el a venit acasă, iar tatăl l-a primit.

Lumea vrea să vă fure! De aceea, „luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filozofia și cu o amăgire deșartă, după datina oamenilor, după învățăturile începătoare ale lumii” (Col. 2:8).

Pastor Daniel Burtic

Taina Sfântului Maslu la Otlaca-Pustă

Sfântul Maslu este taina prin care, în urma rugăciunilor preoților și prin ungerea cu unt de lemn sfințit, se împărtășește credinciosului harul dumnezeiesc în vederea tămăduirii suferințelor și a iertării păcatelor.

Credincioșii ortodocși din Otlaca-Pustă au putut fi părtașii acestei taine, duminică trecută, la 6 august, în ziua Schimbării la Față a Mântuitorului. Fiindcă această ceremonie necesită să fie făcută de mai mulți preoți, părintele paroh Teodor Rocsin a invitat la Otlaca preoți misionari din România și Ungaria. Părintele Episcop Sofronie și părintele vicar Pavel Ardelean de această dată n-au putut să fie de față, întreținându-se în România, însă au participat părintele Ioan Bun din Micherechi, părintele Teodor Marc din Bichișciaba, părintele Petru Pușcaș din Giula, părintele Ioan-Octavian Rudeanu din Arad și ieromonahul Siluan.

Credincioșii, care au fost numai otlăcani, ci și giulani și micherecheni, au ascultat mai întâi rugăciunea de sfințire a untdelemnului – rostită de șapte ori – și cele șapte lecturi de texte din Evangheliile, precum și șapte molitve. Prin toate acestea s-a cerut mila lui Dumnezeu pentru cel în suferință. Primitorii maslului au fost unși de către preoți de șapte ori cu untdelemnul sfințit.

– În această duminică din postul Adormirii Maicii Domnului, ne-am întrunit pentru a săvârși Taina Sfântului Maslu și pentru a ține o zi misionară. Este un moment înălțător să ne rugăm împreună în biserică, preoți și credincioși, sosiți din mai multe părți. – ne-a mărturisit parohul Teodor Rocsin, la ora actuală cel mai în vîrstă preot ortodox român activ din Ungaria.

– Știm că în ultimii ani mulți locuitori s-au mutat din Otlaca-Pustă. Totuși am văzut că mulți credincioși au fost în biserică, în primul rînd femei, buniici cu nepoții lor.

– E adevărat că sîntem o comunitate tot mai mică, dar credincioșii ortodocși din Otlaca vin la biserică, la sărbători sînt printre noi și cei care s-au mutat din sat. Ei sînt dăruitori și își iubesc Biserica.

– Vă îngrijiți de sufletele acestor credincioși peste o jumătate de secol. De mulți ani sînteți pensionar. Cum de puteți lucra și azi?

– Cu sănătatea nu stau prea bine, însă în timp ce slujesc, eu cer putere de la Dumnezeu și simt că ea îmi revine. L-am întrebat pe Domnul prin rugăciune, pînă cînd să mai țin slujbe și m-a îndemnat să mai fac încă... Slujesc aici de 53 de ani. Și astăzi, cînd am pornit spre biserică, abia am mers, iar cînd am început slujba, am început să simt o putere venită de sus.

La sfîrșitul maslului, credincioșii din Otlaca și toți preoții au fost invitați să participe în ziua Adormirii Maicii Domnului, la 15 august, la Sfînta Liturghie din biserică de la Micherechi, iar după-masă să primească Sfîntul Maslu.

Eva Iova

Adormirea Maicii Domnului

Sfînta noastră Biserică pomeneste la 15 august Adormirea Maicii Domnului, prăznuind chipul minunat în care Prea Sfînta Născătoare de Dumnezeu s-a mutat lângă Fiul său. Iată în ce chip ne înfățișează cărțile Sfîntei noastre Predanii această adormire a Fecioarei Maria:

„Cînd a binevoit Hristos – Dumnezeu nostru să ia pe Maica Sa lângă Sine, atunci, cu trei zile mai înainte, a făcut-o să cunoască, prin mijlocirea îngerului, mutarea sa cea de pe pămînt... Deci de această înștiințându-se Născătoarea de Dumnezeu, s-a bucurat cu bucurie mare și de dor ce avea, ca să se mute la Fiul Său, s-a suit degrabă în Muntele Măslinilor, ca să se roage... După rugăciune, s-a întors acasă... și aprinzînd multe lumînări și mulțumind lui Dumnezeu și chemînd rudeniile și vecinii, și-a îngrijit toate cele ce se cădea de îngroparea ei. Și a spus cele ce i-a arătat îngerul, pentru a sa mutare la cer... Iară femeile ce au fost chemate, dacă au auzit acestea, au plîns cu tînguire, s-au rugat să nu le lase fără mîngăiere, iară Prea Curata le-a adevărit că, mutându-se la ceruri, nu numai pe dănele, ci pe toată lumea o va cerceta și o va ocroti... Apoi a spus pentru cele două veșminte ale sale, ca să le ia două văduve sărace, fiecare din ele câte unul... Și vorbind acestea și învățînd s-a făcut fără de veste mult de grabnic tunc și arătare de mulți nori, care aduceau de la marginile lumii pe toți ucenicii lui Hristos, la casa Maicii lui Dumnezeu...”

„Și... luînd Fecioara iertăciune de la toți, s-a culcat pe pat, și a făcut rugăciune pentru întărirea lumii și pașnica petrecere și i-a umplut și pe dănsii de binecuvîntarea ei; și așa, în mîinile Fiului și Dumnezeului său, și-a dat sufletul.”

„După aceea a făcut Petru cîntarea cea de ieșire, ceilalți Apostoli – unii au ridicat patul, alții mergeau înainte, cu făclii și cu cîntări, – au petrecut spre mormînt trupul cel primitor de Dumnezeu.”

„...Iară Apostolii sosind la satul Ghetsimani, au așezat accl de viață începător trup în mormînt și au stat trei zile lângă dînsul, auzind neîncetat glasuri îngerești... Și de vreme ce, după dumnezeiasca rînduială, a lipsit unul din Apostoli, adică Toma, de nu s-a aflat la prea slăvită îngropare, ci sosind cu trei zile mai pe urmă, era mîhnit foarte și întristat că nu se învrednicise să o vadă și el, ca și ceilalți ce erau dîmpreună Apostoli cu dînsul, și deschizînd cu socoteală de obște mormîntul pentru dînsul, ca să se închine și el aceluia prea sfînt și prea curat lăcaș, adică trupului Născătoare de Dumnezeu, și dacă a văzut s-a minunat că a aflat mormîntul fără sfîntul trup; și era numai giulgiul care rămăsese mîngăiere Apostolilor celor ce erau a se întrista și tuturor credincioșilor, și mărturie nemincinoasă mutării Născătoare de Dumnezeu”.

Pr. Dr. I. O. Rudeanu

Mai aproape de Dumnezeu

„Ce bine-i printre voi, iubiții și dragii sufletului meu, iubirea voastră-n mine arde alături de-a lui Dumnezeu...”

Între 24-27 iulie am făcut cu copiii de la Oastea Domnului din Micherechi o excursie la Sibiu. Am fost cazați la centrul adunării Oastei Domnului, unde ne-au primit frații cu foarte multă dragoste, dovedind că ei nu numai vorbesc, ci și împlinesc ceea ce cere Dumnezeu de la oameni prin Evanghelie, și anume să fim primitori de oaspeți „fără cîrtire” (1 Petru 4:9) și să trăim în dragoste, despre care apostolul Pavel scrie că nu va pieri niciodată (1 Corinteni 13:8).

În prima seară, fratele Gheorghe Precupescu ne-a vorbit despre Ortodoxie și despre înființarea și lucrarea Oastei Domnului. Nu numai copiii, ci și noi, adulții ne-am bucurat foarte mult că am putut să stăm de vorbă cu un astfel de om credincios, care a suferit foarte mult pentru credința lui în Iisus Hristos. El ne-a povestit cum era lăntuit în pușcărie și cît de asupriți erau credincioșii.

În a doua zi am vizitat un muzeu istoric, unde am primit multe învățături din viața și din cultura dacilor. De aici am pornit la mormîntul părintelui Iosif Trifa, care a fost întemeietorul Oastei Domnului. Aici ne-am rugat cu toții împreună (1 Tesaloniceni 5:17), pentru că vrem să ne zidim sufletele pe credința noastră în Duhul Sfînt (Iuda 20).

Am vizitat și Păltinișul, un munte de 1600 de metri de lîngă Sibiu. La Sîmbăta de Sus am vizitat mănăstirea Brâncoveanu, iar la Brașov am văzut Biserica Neagră. Obosiți de calea lungă și de noutățile pe care le-am cunoscut, ne-am întors la centrul adunării din Sibiu, mîngîindu-ne cu cuvintele apostolului Pavel care zice: „pot totul în Hristos, care mă întărește” (Filipeni 4:13).

Înainte de întoarcerea acasă, în Sibiu am mai vizitat Catedrala Mitropolitană, unde a fost mitropolit Andrei Șaguna, apoi ne-am dus să vedem și biserica evanghelică și cea romano-catolică. În drum spre casă, în autobuz, am cîntat cîntări duhovnicești.

Copiii din Micherechi la mormîntul lui Traian Dorz

Fiecare dintre noi am fost foarte mulțumit cu excursia aceasta, sperînd că și în viitor vom avea astfel de posibilități.

Mulțumim lui Dumnezeu că ne-a purtat de grijă. Mulțumim tuturor aceluia care ne-au ajutat în realizarea drumului nostru (Fundația Publică pentru Minorități, care ne-a finanțat cu o sumă mai mare excursia, Autogovernarea pe Țară, Primăria și alte foruri locale), rugîndu-ne pentru ei, ca Dumnezeu să-și reverse binecuvîntarea peste ei. Mulțumim cu toții, copii și adulți, că în aceste patru zile împreună L-am putut slăvi și lăuda pe Dumnezeu. Mulțumim fraților care ne-au organizat programul, aducînd de la ei o mare comoară: DRAGOSTEA.

„Ce bine-i cînd la despărțire sînt petrecut cu drag de voi,

Ce bine-i cînd iubirea voastră mă-ntîmpină venind napoi,

Ce dulce e cu voi la muncă și ce ușor cu voi la greu,

Cu voi e Dumnezeu în mine și eu cu voi în Dumnezeu.”

Tiberiu Iuhas,
membru al Adunării Oastei Domnului din Micherechi

EXCURSII „PE DOUĂ ROȚI” (3)

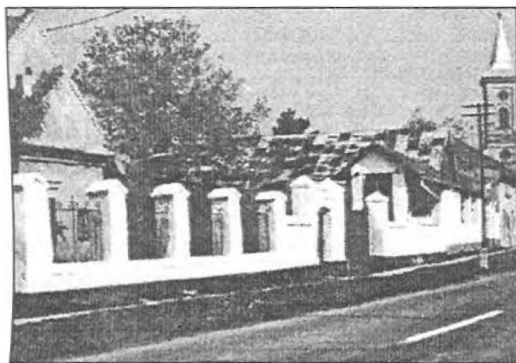

Sper că v-ați odihnit suficient după drumul parcurs săptămîna trecută, și că n-au trecut fără învățăminte vizitele la Darvaș, Veherd, Jaca și Peterd. În aceste patru localități din pusta Bihorului am găsit urme românești considerabile. Vă pot promite cu sufletul împăcat că nu va fi altfel nici în săptămîna aceasta. Deci, după verificarea bicicletelor noastre vă propun să nu mai ezitam și să ne îndreptăm spre nord, ca să vizităm trei localități unde în trecut au existat însemnate comunități românești, dar încă și noi o să avem ocazia să ne întîlnim atît cu români, cît și cu urme culturale românești. Dar înainte de toate, trebuie să știm că o mică parte a românilor din Ungaria este de religie greco-catolică, cult care s-a desprins din sinul Ortodoxiei în secolele XVII–XVIII, prin acordarea anumitor privilegii – mai mult materiale – parohiilor ortodoxe, cu condiția acceptării supremației papale de la Roma. În schimb, credincioșii și clerul greco-catolic, practic și-a putut păstra toate obiceiurile bisericești, cu numai cîteva excepții. La Bedeu, Pocei și Leta Mare, comunitățile greco-catolice sînt de origine română și numără și azi mulți credincioși.

Bedeu

De la ultima oprire din săptămîna trecută, de la Peterd, pe drumul național nr. 42 o luăm spre România. După ce am ajuns la Biharkeresztes, o să găsim o intersecție la stînga,

tă, cu puține maghiarisme. Este o adevărată revelație, că aici nu numai cu vîrstnicii o să putem sta de vorbă în limba noastră maternă. Înaintașii actualilor săteni au fost colonizați începînd cu anul 1717. Acești români

drum care duce spre Bedeu. Acest mic sătuleț izolat se află la cca. 5 km de Biharkeresztes. Bedeul, cu vreo 350 de suflete, este populat în majoritate de români, care spre deosebire de românii din localitățile vizitate acum o săptămîină, nu și-au pierdut limba maternă. Să nu ne sfiim să ne adresăm românește localnicilor, deoarece, mai ales de la cei bătrîni, o să auzim o limbă română arhaică, dar cura-

erau încă ortodocși, dar din motivele pomenite mai sus, în anul 1779 parohia trece la cultul greco-catolic. Biserica construită în anii 1849–52 poartă multe caractere românești. Ea se află pe ulița principală, pe care sosim dinspre Biharkeresztes. De altfel, toate instituțiile publice ale satului le găsim în jurul bisericii. La intrarea în lăcașul de cult e afișat un scurt istoric din care aflăm, că majoritatea

credincioșilor din Bedeu sînt de origine maghiară, dar într-o anumită perioadă istorică aceștia au fost puternic românizați. Astfel la ora actuală nu se face altceva, decît că se trece iar la situația inițială, adică la liturghii în limba maghiară. Acestei explicații nu trebuie să-i acordăm prea multă crezare, fiindcă este doar o rămășiță a unor concepții istorice false, care au dorit să justifice puternica politică de maghiarizare a greco-catolicilor din Ungaria. Din păcate aceasta și-a și adus „roadele”, fiindcă la fel ca în celelalte parohii, limba liturghiei este cea maghiară și nici pe mai departe nu se ține cont de originea etnică a credincioșilor. Merită să stăm de vorbă cu bătrînii din sat, pentru că de la ei o să aflăm o istorie locală mai autentică. Localnicii se ocupă cu agricultura sau lucrează la Biharkeresztes. La Bedeu o să avem ocazia să vedem chiar și turme de oi. Merită să poposim aici mai mult, fiindcă, împrietenindu-ne cu cei din sat, o să aflăm multe curiozități cu care ne putem completa cunoștințele despre românii din Ungaria.

Pocei

După ce ne-am luat rămas bun de la

Bedeu, ne continuăm traseul planificat spre nord. La o distanță de cam 15 km o să ajungem la următorul nostru popas, la Pocei. Istoricul comunității românești de aici este asemănătoare celei din Bedeu, cu deosebirea că în acest sat nu trăiesc numai greco-catolici. După consemnările din arhivele bisericești, în 1918 80% din membrii bisericii greco-catolice s-au declarat români. Azi numai cîțiva dintre bătrîni mai vorbesc limba română. Inițial biserica greco-catolică din Pocei aparținea episcopiei române din Oradea. Deși parohia din 1912 ține sub jurisdicția episcopiei maghiare din Hajdúdorog, credincioșii de aici au ținut atît de mult la limba lor maternă, încît după slujbe și în anii '80 se mai cînta și românește. Pe crucea din fața bisericii putem descifra și consemnări în limba română. Pe vremuri, muierile din loc se ocupau cu țesutul. O veritabilă maestră a artei populare este Sidonia Olah, care cu lucrările sale a participat la numeroase expoziții din țară și străinătate. Dacă avem ocazia, merită s-o cunoaștem și personal, pentru că ea lucrează și azi cu războaie de țesut și unelte vechi și cu tehnici tradiționale.

Leta Mare

După ce am terminat cu vizitarea Poceiului, iarăși ne îndreptăm spre nord, ca la capătul unui drum de cam 16 km să poposim la Leta Mare. Aceasta este

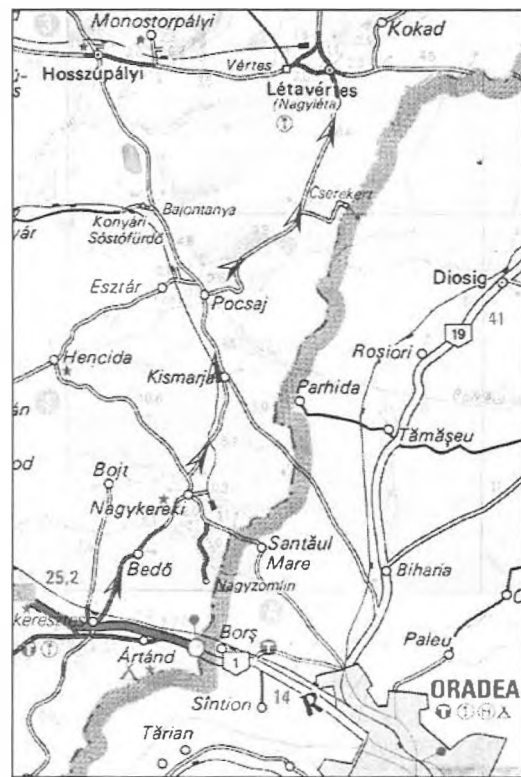

cea mai nordică localitate din Ungaria, unde mai trăiesc români băstinași. Leta Mare (Létavértes) de astăzi este compusă din două localități: Leta Mare și Vértes. Românii trăiesc la Leta, comună în care pe vremuri s-au delimitat marcant cele două părți. Satul reformatilor și satul greco-catolicilor, care se află în partea de sud a localității. Și azi se recunosc bine care au fost ulițele locuite de vlahi (străzile Széchenyi, Batthyányi, Keleti), cum îi numeau pe

vremuri reformații. Românii erau buni agricultori și negustori, ceea ce se recunoaște și azi din aspectul aranjat al așezării. La Leta se află două biserici greco-catolice. Cea mai mică era a rușilor, iar

cea mai mare a românilor. Dacă o să intrați în oricare dintre ele, o să vă primească un aspect caracteristic lăcașelor de cult ortodoxe. Altarul este despărțit de naos printr-un iconostas, dar nu trebuie să ne mirăm deoarece, cum am amintit și la început, credincioșii și-au putut păstra și sub supremația papală aproape toate obiceiurile bisericești. Dar la Leta o să aveți și multe altele de văzut.

(Continuare în pag. a 9-a)

(Urmare din pag. a 8-a)

Aici și-a petrecut o bună parte a vieții inventatorul chibritului Irinyi János, despre care localnicii povestesc că era de origine română, numele lui de familie fiind inițial Irimie. Familia Irinyi era înrudită cu familia Vulcan, care a devenit renumită prin Iosif Vulcan, nașul literar al lui Mihai Eminescu. Mama lui Iosif Vulcan, Victoria Irinyi era sora inventatorului. Monumentul funerar al renumitei familii se află lângă muzeul local, într-o mică curte. Aflându-ne la Leta, mai merită să dăm o fugă și în grădinile cu vie, care se află în nordul localității. Aveți grijă, pentru că gazdele o să vă invite la gustare. Pentru terminarea unei zile petrecute pe două roți, Leta chiar este potrivită, deoarece aici ne vor sta la dispoziție mai multe posibilități de cazare.

Ce am văzut astăzi?

Înainte de a ne apleca capul la odihnă, și după acest traseu merită să discutăm și să medităm asupra celor văzute în comunitățile românești greco-catolice. Am întâlnit oameni interesanți și fenomene curioase. Am stat de vorbă cu români beduani, care cu toate că la biserică de zeci de ani nu au ocazia să-și practice credința în românește, totuși și-au păstrat limba maternă. Am văzut urme românești, care aparțin patrimoniului cultural românesc universal. Acum excursia noastră imaginată se termină. Nu uitați, că bicicletele au nevoie de grija gazdei! Odihniți-vă și pregătiți-vă pentru săptămâna viitoare!

Ștefan Crăsta

Jaca și Vecherd – în centrul atenției micilor cercetători

Pentru a 24-a oară s-a organizat la Berettyóújfalu tabăra de cunoaștere a patriei. Pe lângă secțiile muzeologie, etnografie și ocrotirea naturii, a fost și o grupă de naționalitate. În această grupă, pe lângă copiii din județul Bihor (Ungaria) au fost și participanți din Oradea. Elisabeta Ardelean, colaboratoare la Muzeul Țării Crișurilor, a fost conducătoarea delegației orădene. Participanții au făcut cunoștință cu două sătulețe populate și de români, Jaca și Vecherd, de unde au adunat mult material care evocă trecutul acestei naționalități. Au cercetat originea numelor de familie, au stat de vorbă cu locuitorii satelor care mai vorbesc românește, aceștia însă sînt tot mai puțini. Copiii au fost impresionați de frumusețea bisericii ortodoxe române din Vecherd, iar despre sătuleț au spus cu mirare – mai ales cei ce trăiesc la orașe – că „poate așa arătau localitățile noastre cu o sută de ani în urmă”. V. J.

Completați...

...cele de mai jos cu aceste plante: **măr, frunză, piper, floarea, ciuperci, cucuruz, orzul, plopul.**

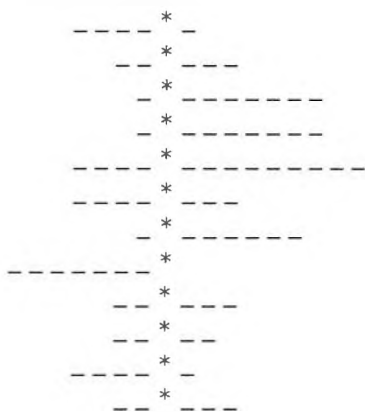
1. E în _____ vieții. (E tînăr.)
2. Cînd va face _____ mere... (Niciodată.)
3. Taie _____ la cîini. (Trîndăvește.)
4. Doar n-am mîncat _____. (Doar n-am înnebunit.)
5. Tace ca porcul în _____. (Tace chitic.)
6. I s-a suit _____ la nas. (S-a supărat.)
7. L-a bătut _____. (L-a bătut foarte tare.)
8. Strică _____ pe gîște. (Dăruiește ceva prețios pentru cineva care nu știe să prețuiască cele primite.)

Dezlegare:
1. floarea, 2. plopul, 3. frunză, 4. ciuperci, 5. cucuruz, 6. piper, 7. măr, 8. orzul

Ciclism

În țările occidentale, ciclismul se bucură de o deosebită popularitate. Din acest rebus puteți afla una dintre cele mai renumite competiții. Scrieți deasupra liniuțelor următoarele echipe participante. Pe coloana notată cu steluță veți afla denumirea unei competiții dintre cele mai cunoscute.

ONCE, KELME, MAPEI, POLTI, LOTTO, SAECO, BONJOUR, FESTINA, BANESTO, USPOSTAL, RABOBANK, CREDIT AGRICOL.

Dezlegare: Tour de France

Un banc pe săptămînă

Într-o școală se aude un zgomot teribil dintr-o clasă. Directorul intră în clasă și vede îngrozit cum toată lumea țipă, se bate, unii s-au urcat pe bănci. Directorul se repede la cel mai zgomotos și îl dă afară din sală. Se face dintr-o dată liniște.

- Unde-i profesorul vostru?
- Tocmai l-ați dat afară...

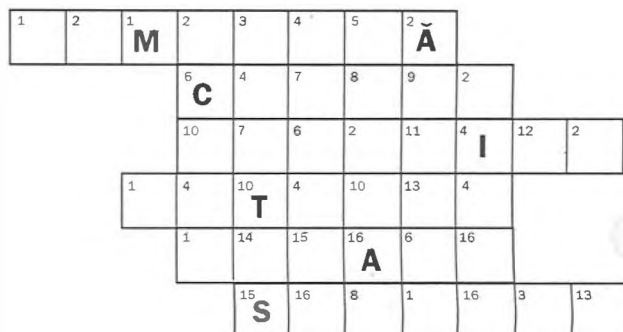
Elevii din Apateu la Zilele din Borș

Echipa culturală de copii din Apateu a primit o invitație de peste hotare. Tinerii au fost solicitați să participe la Zilele Culturale din Borș, România, în partea a doua a lunii. În localitatea care se află lângă frontieră, tinerii interpreți apateni își vor prezenta cîntecele, dansurile, cu alte cuvinte, cultura tradițională. Transportul copiilor va fi asigurat de Primăria din Apateu.

Mîncăruri

În desen „sînt scrise cu cifre” șase mîncăruri în pătrățelele orizontale. Aceeași cifră ține locul aceleiași litere. Pentru a înlesni dezlegarea am introdus în desen cîteva litere.

Dacă ați reușit să aflați cele șase mîncăruri, căutați-o pe a șaptea în direcție verticală.

Dezlegare:

În rîndurile orizontale:

sarmale,
musaca,
mititei,
tocăniță,
ciorbă,
mămăligă,

Într-un rînd vertical:

grătar

În vizită la familia Cefan din Micherechi

„Și totuși sîntem mulțumiți...”

Înainte de a intra pe poarta familiei Cefan de pe strada principală din Micherechi, am mai stat pe gînduri, deși pe Tiberiu și pe Maria îi știu de mult și îi cunosc ca pe oameni de omenie, voioși și atinși de Dumnezeu. Dar am mai știut că au un copil grav bolnav. Prin urmare, nu am știut cum să intru în casa lor. Cît am meditat, Maria s-a ivit în fața mea zîbind și m-a poftit în casă, unde Tiberiu cu copiii m-au așteptat, la fel, cu zîmbetul pe față. Problema mea s-a rezolvat...

După ce ne-am salutat, Maria m-a invitat să-l văd și pe Tibike.

M-am pomenit față-n față cu un copil care, din iresponsabilitatea unor medici, de la naștere nu poate părăsi patul. Cred că totul putea fi citit pe fața mea....

– Pe mine nimeni nu mă vede plîngînd. Tot timpul zîmbesc, dar sufletul meu

aici, înăuntru, plînge neîncetat. Să-ți vezi tu copilul crescînd, dar să știi că nu

are nici o șansă la o viață normală, ca ceilalți oameni sănătoși! ...Să aștepti în nesiguranță cînd îi va veni ora să se mîntuie... E foarte greu... Mulți medici i-au prezis numai 9 ani, alții 12... În noiembrie Tibike va avea 14 ani – îmi explică Marika fără s-o fi întrebant.

– Mulți oameni ne-au sfătuit să-l dăm la Bichișciaba, acolo e un internat pentru copii bolnavi. Însă el e copilul nostru, așa îl iubim și îl îngrijim cum e. Dar fără ajutor e foarte greu. Pe cînd surorile mele au fost mai mici, mai tinere, ele m-au putut ajuta, dar acum am rămas numai noi de noi, cu bărbatul...

– De unde ai atîta putere și nădejde să îngrijești trei copii și să lucrezi și în mai multe sere?

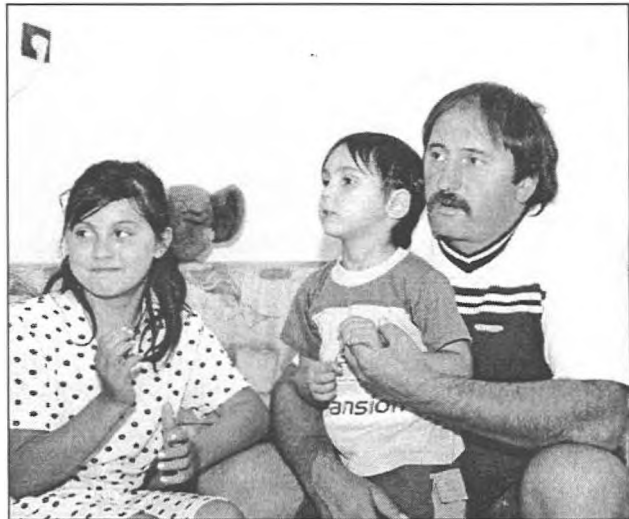
– Credința și Domnul Dumnezeu ne dă putere să putem împlini misiunea ce e datorită nouă. Amîndoi sîntem botezați la adunarea penticostală, unde mergem în toată duminică și la sărbători. Timp de odihnă sau de distracție nu am...

Interiorul casei este construit și aranjat discret dar elegant, cu gust. Pe pereți vîd picturi, tablouri pictate de Tiberiu, gazda casei.

– Cum și cînd ai început să pictezi?

– În anul 1992 a venit pe la noi Csóka Lajos (părinții lui sînt originari din Micherechi, dar el stă la Mezőberény) care este pictor naiv, amator. El m-a rugat să-i vînd niște tablouri. În schimb, eu l-am rugat să-mi aducă din fiecare culoare cîte-o sticlucă de vopsea. La început am fost nerăbdător, nu am așteptat să se usuce vopseaua și am tras cu altă culoare peste ea. Întregul tablou a fost o mîzgălitură. Așa am început. Mai întîi am copiat niște fotografii. Cum a trecut timpul, mi-am dat seama că ceea ce fac este un lucru frumos, le place oamenilor. Mulți consăteni au venit la noi să cumpere cîte-o pictură, dar foarte multe le-am și dăruit.

– Care pictor cunoscut

te influențează mai mult?

– Adevărul e că nu m-am ocupat încă cu așa ceva, dar unui critic din Budapesta i-a plăcut modul meu de exprimare. El a zis că lucrez foarte amănunțit, ca artiștii din secolul al XVIII-lea. El mi-a propus să mă înscriu la școală și în tabere de creație, dar eu nu am timp pentru așa ceva. Mai mult mă atrag plaiurile, peisajele românești și temele biblice. Acum, la comanda unui prieten, pictez un tablou tot cu peisaje românești.

– Cînd ai timp să te adîncești în artă?

– Mai mult iarna. În restul anului mă ocup și eu de cultivarea legumelor. Pe urmă, mă ocup de copii și cu pescuitul. Pînă acum am avut expoziție la Giula, Bichișciaba și mai multe în Micherechi. Ar fi bine să am mai multă posibilitate de expoziție în diferite locuri.

– Ai pomenit că în timpul liber pescuiești...

– Da. În tot județul oamenii cunosc Wartburgul cel galben... Întotdeauna vin acasă cu pești. Cel mai mare pește pe care l-am prins pînă acum a fost un somn de 12 kg.

– Care e secretul pescuitului rodnic?

– Să las casa și familia în regulă, să plec liniștit, să mă concentrez numai la pești.

– Mai aveți doi copii. Norica și David cu ce își petrec timpul liber?

– Norica are 9 ani și îi place muzica. Știe să cînte la orgă electronică și la chitară. David va fi de 4 ani. Lui îi place mai mult fotbalul.

– Măcar că avem crucea noastră și necazurile noastre, totuși sîntem mulțumiți, ne bucurăm de ceea ce ne-a dăruit Domnul Dumnezeu – a încheiat Maria la despărțire.

Ioan Cozma

O femeie de-o vîrstă cu secolul

Elisabeta, Regina-Mamă a Marii Britanii

Britanicii au sărbătorit săptămîna trecută ziua de naștere a Reginei-Mamă. Pe numele ei adevărat, Lady Elisabeth Angela Marguerite Bowes-Lyon s-a născut cu 100 de ani în urmă, la 4 august în 1900. Figura ei este considerată de englezi drept simbol al vremurilor de glorie pentru Imperiul Britanic, iar pentru cei mai în vîrstă dintre ei, ea este ultima Împărăteasă a Indiilor.

Bunica cu inimă mare

În afară de sănătatea sa fizică și mentală, secretul popularității sale se datorează și faptului că despre persoana ei nu se știe mai nimic. Din primii săi ani de viață publică, Regina-Mamă a avut grijă ca cei care o înconjoară să fie cît se poate de discreți. Învăluită în mister, ea rămîne pentru popor fie marea eroină a celui de-al doilea război mondial, fie femeia fantezistă, fie bunica cu inima mare... Campioană în arta de a

păstra mister în jurul persoanei sale, din 1923 ea nu a mai acordat interviu presei scrise. În schimb, în anii '30, înainte de a deveni regină, ea a avut grijă să-și retușeze pozele pentru a părea mai slabă.

Nu-și dorea să devină regină

Regina-Mamă s-a născut și a crescut în Scoția, „la umbra” regilor din castelul familial, iar cînd avea numai 14 ani, rudele sale britanice au declarat război verilor germani. La 23 aprilie 1923 se căsătorește cu Prințul Albert. Elisabeta avea 36 de ani, cînd George al V-lea a murit bolnav de bronșită și, cîteva luni mai tîrziu, după o aventură cu o americană, regele Eduard al VIII-lea a fost obligat să abdice. Astfel, în 1936 urcă pe tron soțul ei, Albert, sub numele de George al VI-lea și ea a devenit regină, deși nu și-o dorea.

**O ținută de seară,
„rochia de văduvă”
a reginei**

În multe momente istorice ea a dovedit nervi de oțel. La urcarea pe tron a soțului, după cîteva ezitări ale acestuia, ea a readus strălucirea Casei de Windsor. În timpul celui de-al doilea război mondial atitudinea ei a fost exemplară. În ziua de 20 iunie 1940, cînd reprezentanții Guvernului i-au propus să plece cu copiii în Canada, ea a răspuns: „Copiii nu vor pleca niciodată fără mine, eu nu voi pleca fără rege, și regele nu va pleca niciodată.” După fiecare bombardament, regina s-a deplasat în cartierele cele mai afectate și a stat printre oameni. În acest fel a contribuit foarte mult la păstrarea unui moral bun al întregii națiuni.

**1904: Elisabeta la 4 ani
cu frățiorul, Arthur**

Regina care tot timpul zîmbește

Printre secretele prizei sale la public se numără faptul că Regina-Mamă zîmbește tot timpul – asta și pentru că bea o sticlă de gin pe zi. Probabil aceasta explică permanenta ei stare de bună dispoziție și zîmbetul veșnic prezent pe fața ei.

Un alt viciu al Reginei-Mame este că îi plac cursele de cai, este proprietarul unor cai de rasă, care au cîștigat, în decursul timpului, sute de curse celebre. Și un alt motiv pentru care poate zîmbi tot timpul: în bancă are un cont de aproape șase milioane de dolari.

Montaj de **Eva Iova**

Singur ca un pui de cuc

Am stat o săptămînă la spital, la interne. Am avut mult timp, și multe seri într-o săptămînă. Cînd am intrat în salonul nr. 3, în patul de lîngă fereastră a zăcut un bătrîn slăbănog, cu suferința scrisă pe față. A tăcut, nu prea a avut poftă de nimic. Patul meu era lîngă al lui, iar în cealaltă parte era un alt bătrîn, ars de soare. El toată ziua se mișca, totul îl interesa. Era agitat că nu i se dă drumul acasă... Cînd la sfîrșit de săptămînă a venit salvarea să-l ducă acasă, așa s-a bucurat ca un copil mic, a și lăcrimat. Iar cel care a zăcut lîngă mine, zilnic a primit injecții și perfuzii. După două-trei zile a început să-i fie mai bine și într-o după-amiază s-a întors spre mine și a început să vorbească... și a vorbit pînă a ostenit.

Am aflat că de zece ani locuiește în căminul de bătrîni, nu mai are pe nimeni și e așa de singur-singur ca un pui de cuc.

Nici la casa de bătrîni, nici la spital nu-l vizitează nimeni, nu primește de la nimeni nimic, nici o țigară, nici un pahar de vin, nici o vorbă bună... Iar banii!!! Cît îi mai rămîn după ce se scade mîncarea, cazarea... mai că nimic. Mi-a povestit că lunar de cîteva ori, cu colegii săi de cameră de la casa de bătrîni, cumpără cîte-un kilogram de vin ieftin din supermarket și pe bancă trag una din el, apoi urmează o țigară... „Acțiunile de acest gen sînt zile de sărbătoare pentru cei din azil. Apoi iarăși singur... fără iluzii... căci la vîrsta asta nu prea mai are omul speranță... Nu găsește noi prieteni... nu are nici talent să-i caute, și la urma urmei, cui îi trebuie un bătrîn fără dinți”... Omul e nevoit și n-are încotro se trage sub aripile chibzuite, ca o pasăre în timpul toamnei ploioase... Așa singur, fără prieteni, fără neamuri, trăiește căci are zile de trăit!... **Șt. Oroian**

Surcele...

La aprozar

Cer un kilogram de mere. Cu o mutră destul de acră, vînzătoarea se întoarce spre o ladă cu mere. Nu-i vād decît spatele. Cu istețimea unui jongler, într-o clipă umple punga. O cîntărește. Tocmai un kilogram. Plătesc, apoi ies în stradă, o iau spre casă.

Acasă, desfac punga. Aflu zece mere, dintre care șapte-s mici, cam zbîrcite, trei ici-colo cu pete putrede... Ce să-i faci? Sîntem în pragul primăverii, nu-i de mirare dacă nu-s ca vara sau toamna...

Trece o săptămînă. Intru din nou în același aprozar.

- Ce doriți?
- Șase mere..., vă rog...
- Șase kilograme?
- Nuuu! Doar șase bucăți...

Cu o mutră mai puțin acră, doamna mă servește, întorcîndu-se cu spatele spre mine. Pune într-o pungă merele. Le cîntărește. Fac un kilogram și ceva...

Acasă, scot din pungă șase mere, pînă la unul mari, roșii, sănătoase, zîmbitoare, care de care mai frumoase. Ridic din umeri în semn de nedumerire...

Dar nu trebuie să-mi bat prea mult capul pentru a-mi lămuri nedumerirea. Vînzătoarea este interesată să-și vîndă marfa. Și cea de calitate, și cea mai puțin arătoasă. Cerîndu-i un kilogram de mere, se înțelege că mi-a umplut punga cu cît mai multe bucăți, iar rugîndu-o să-mi dea doar șase, a ales merele mai mari pentru ca acestea „să tragă” neapărat cel puțin un kilogram.

Cu două zile în urmă am încercat această „metodă” și la piață. M-am întors acasă cu șase mere excepționale, avînd fiecare mărimea a doi pumni, cîntărind aproape două kilograme... **Lucia Borza**

Mihai Viteazul în vara anului 1600

Într-o vară ca aceasta, acum 400 de ani, Mihai, fiul lui Pătrașcu cel Bun, stăpânea peste Moldova, Ardeal și Țara Românească. Trecuseră mai puțin de șapte ani de când urcase pe tronul strămoșilor săi, cu ajutorul relațiilor pe care le aveau la Constantinopol frații Cantacuzino, unchi săi după mamă. Se scuseră mai puțin de șase ani de la declanșarea războiului contra turcilor, în cursul căruia a găsit sprijinul marilor boieri munteni și în care a izbutit să-și alăture cei mai buni soldați pe care-i putea oferi în acea vreme creștinătatea sud-dunăreană, împreună cu specialiști europeni în ceea ce putem numi astăzi tehnologia militară a momentului. Trecuseră cinci ani de la marile confruntări armate din vara lui 1595 când, cu o armată mică dar extrem de eficientă, a reușit să-i alunge pe turci peste Dunăre. Trecuse mai puțin de un an de la expediția de pedepsire a cardinalului Andrei Báthory, încheiată cu încoronarea voievodului la Alba-Iulia. De această dată, lui Mihai i s-au alăturat și aliații tradiționali ai domnitorilor români: secuii.

Campaniile fulgerătoare ale lui Mihai Viteazul (i-au trebuit, practic, 11 zile ca să ocupe Transilvania și 8 zile pentru a ocupa Moldova) erau dictate și de necesitatea de a-și acoperi spatele și de a mări întinderea teritoriilor angrenate în marile războaie antiotomane, în care se ală-

turase împăratului Rudolf al II-lea și papei Clement, fiind repede apreciat drept cel mai de seamă comandant militar din tabăra așa-numitei Ligi Sfinte. În acea vreme, turcii încheiaseră un pact de neagresiune cu Polonia, iar în sistemul politic polono-otoman intraseră în Ardealul familiei Báthory și Moldova lui Ieremia Movilă. Ținând cont de faptul că imperiul turcesc avansase, după bătălia de la Mohács din 1526, până în nordul Ungariei, ocupând Buda, iar turcii asediau, din când în când, cetățile controlate de imperiali în zona Crișanei, Mihai s-a trezit, în 1599, aproape complet izolat de aliatul său de la Praga. Realizând unirea celor trei țări (Muntenia, Moldova, Transilvania) sub un singur sceptru, Viteazul putea spera la noi campanii antiotomane. Din păcate, armata lui descreștea, din cauza garnizoanelor pe care era silit să le lase în Moldova și Muntenia sau prin cetățile ardeleni. Când nobilii maghiari, în alianță cu generalul Basta, s-au ridicat împotriva lui Mihai, acesta s-a văzut atacat din patru părți, pentru că polonii invadaseră Moldova din nord, turcii pătrundeau în Țara Românească dinspre sud, iar din est veneau tătarii. Se știe

cum a reușit să revină în Ardeal, să-l învingă pe Sigismund Báthory la Guruslău, în vreme ce frații Buzești, Andronic Cantacuzino și alți boieri munteni îl alungau pe Simion Movilă din București, cum Basta a pus la cale asasinarea sa, cum a fost străpuns de lăncile mercenarilor valoni și cum, vorba cronicarului, „căzu trupul lui cel frumos ca un copaciu”.

Mai puțin se vorbește azi despre intențiile de viitor ale lui Mihai Viteazul, cele care îi acaparau în asemenea măsură atenția, în cât l-au făcut să greșescă fundamental (cum apreciază, în mod corect, Bălcescu) la sfârșitul campaniei din Moldova, încheiată cu alungarea polonilor cancelarului Jan Zamoyski la nord de Hotin. Mihai s-a întors în Ardeal, unde îl trăgea ața mereu, renunțând să urmărească oastea polonă. O incursiune în inima Poloniei, ocuparea Pocuției și a cetăților Camenița și Colomea (Bălcescu are perfectă dreptate) i-ar fi liniștit pe poloni multă vreme, ar fi zădărnicit înțelegerea acestora cu turcii, ar fi permis concentrarea armatelor românești în Ardeal și ar fi salvat firavul edificiu al unirii din 1600. De ce se grăbea însă Mihai?

Extrem de numeroasele documente ale timpului, mai ales rapoartele diplomatice și scrisorile pe care le trimiteau demnitarii de toate naționalitățile, dar în primul rând proiectele de tratate pe care le trimitea domnitorul aliatului său Rudolf II, ne permit să apreciem că Mihai Vitea-

zul își dorea să continue realizarea unității naționale a tuturor românilor. După ce a proclamat ortodoxia religie oficială în Transilvania, alături de catolicism și luteranism (excluzând astfel calvinismul și unitarismul), pentru a-și asigura, într-un viitor ceva mai îndepărtat, o populație românească ridicată din starea precară în care era menținută, el a cerut împăratului „hotaru Ardealului”, adică cetățile Hust, Baia Mare și Oradea, împreună cu comitatele Bihor, Solnocul de Mijloc, Maramureș, Zărand și Crasna. Apoi a promis să elibereze „cetățile de pe margini, ce se vor slobozi den mâna păgânilor” (Timișoara, Felnac, Cenad, Becicherec, Panciova, Berin, ș.a.), „cu toate ținuturile câte sunt pân în Dunăre”, cu condiția să le poată integra formațiunii statale pe care începuse să o creeze în răsăritul Europei. După mai multe săptămâni de negocieri cu trimișii domnitorului, logofătul muntean Teodosie Rudeanu și nobilul transilvănean Gaspar Kornis, împăratul a acceptat aceste cereri ale domnitorului, inclusiv dreptul de succe-

siune al urmașilor lui Mihai Viteazul asupra tuturor teritoriilor și cetăților eliberate „cu sabia”. După mărturiile domnitorului și ale unor apropiați ai săi, ar fi existat chiar o înțelegere a lui Mihai Viteazul cu pașa de Timișoara ca acesta din urmă să părăsească Banatul fără luptă, primind o reședință în Austria, pentru că turcii nu riscau să mai poarte, singuri, bătălii cu Mihai. Toate aceste planuri au fost date peste cap de revolta nobililor ardeleni susținuți de Basta, de invazia simultană a polonilor, turcilor și tătarilor, urmate de înfrângeri pe toate fronturile. Revenirea sa din 1601 (ca cea a lui Napoleon din exilul de pe insula Elba), reocuparea Ardealului și victoria partidei sale la București, a mai durat numai până pe 19 august, ziua asasinării sale în tabăra de la Turda. Scurtul răstimp al unirii a reușit să fie însă unul dintre acele rare momente în care istoria pune în evidență cu deosebită claritate realitățile geografice. A demonstrat adică adevărul cuprins în actele oficiale turcești: „până ce Țara Transilvaniei nu va fi invadată și atacată, Țara Românească și Moldova nu vor fi stăpânite” și cel afirmat de Mihai Viteazul însuși: „din Țara Românească și Moldova, Ardealul se poate lua ușor”.

Dragoș Moraru, București

Mihai Viteazul va fi canonizat

Ultima dorință a Înalț Prea Sfințitului Nestor Vornicescu, răposatul Mitropolit al Olteniei și Arhiepiscop al Craiovei, săvârșit din viața pământească în luna mai anul acesta, a fost aceea de a vedea încheiat dosarul de canonizare al domnitorului venerat al oltenilor, Mihai Viteazul. Fiind și președinte al Comisiei de canonizare al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ÎPS Nestor a fost în măsură să anunțe, cu câteva zile înainte de a muri, că acest dosar există și că, foarte curând, se va discuta despre posibilitatea recunoașterii sfințeniei lui Mihai Viteazul. Pe lângă ctitoriile sale (cele mai cunoscute sunt mănăstirile de la Alba Iulia și București, dar numai cea din capitala României mai stă astăzi în picioare), pe lângă luptele duse pentru apărarea creștinătății europene în fața pericolului turcesc, Biserica Ortodoxă Română îi recunoaște, deocamdată, lui Mihai Viteazul, merite deosebite în protejarea Ortodoxiei și a ortodocșilor din Ardeal. Însăși moartea sa apare azi ca moarte de martir, întrucât cei care au pus-o la cale se împotriveau intențiilor lui Mihai de a impune recunoașterea Ortodoxiei în Ardeal.

În acel timp de chin și de jale...

...strălucă peste Olt, în Craiova, un bărbat ales și vestit și laudat prin frumusețea trupului său, prin virtuțile lui alese și feliurite, prin credința către Dumnezeu, dragostea către patrie, îngăduiala către cei asemenea, omenia către cei mai de jos, dreptatea către toți deopotrivă, prin sinceritatea, statornicia și dărnicia ce împodobeau mult laudatul său caracter. Acesta era Mihai, banul Craiovei, fiul al lui Pătrașcu-Vv., care, pentru blîndețea cu care cîrmui țara de la (1554 pînă la 1558), se numește cel Bun.

Strălucirea nașterii lui Mihai, sfatul lui cel drept și priceput, cuvîntul lui blînd și îmbelșugat, iar mai cu seamă faptele cunoscute ale lui îi cîștigă inima poporului și trîmbiță nume[le] lui în toate părțile țării. El administra de cîtăva vreme banatul Craiovei și aduse cu încetul această bănie în starea ei cea veche de neafîrmare administrativă și judecătorească și ostăsească, fără altă legătură cu domnia țării decît plata de un tribut. Astfel, în minutul cînd armata țării era dezorganizată de domnul ce se temea de dînsa, el își organiză un trup de oștire, prin care ținea în frînă împlinirile turcilor și ocrotea pe supușii săi.

Soarta cea blîndă supt care se afla locuitorii banatului era pizmuită de locuitorii de dincoace de Olt și sluzea a glorifica numele lui Mihai înaintea poporului. El ajunsese a fi nădejdea tuturor, răzbnătorul atît de mult dorit și așteptat.

(N. Bălcescu: Românii supt Mihai-Voievod Viteazul)

Anul 50

Fișier al colaboratorilor FOII (15)

Domokos Sámuel

profesorul • istoricul literar • cronicarul literar

Intellectualitatea românească din Ungaria, în special, breasla dascălilor de limbă și literatură română, datorează mult celor două centre de formare științifică și didactică, școlile superioare din Budapesta și Seghedin. După anii '50 când s-a pus problema constituirii și formării unei elite intelectuale a comunității, implicarea catedrei de la Budapesta trecea dincolo de comandamentele strict administrative ale momentului, spre o acțiune responsabilă, încărcată de multă energie intelectuală și înțreținută de pasiune și generozitate din partea primilor ei dascăli. Poate nu greșim dacă afirmăm că grupul inițial al profesorilor budapeșteni, Domokos Sámuel, Pálffy Endre, Gáldi László, Nagy Béla, a fost cel mai aproape de nevoile comunității românești din Ungaria, dar și cel mai rodnic, din întreaga perioadă postbelică. Cel puțin, primii doi „foarte activi pentru comunitatea românească, au și fost simțiți ca atare, fiind integrați în intelectualitatea de vîrf a acesteia. Amintim că anul 1949, la deschiderea catedrei de română, a fost și momentul prielnic al întâlnirii fericite dintre primii studenți români din Ungaria și cei doi profesori, atunci intrați la școala superioară. Așa

ne putem explica și rațiunea pentru care între comunitatea intelectualilor români și acești dascăli s-a legat și o relație afectivă, profesională, care a condus la recunoașterea profesorilor ca aparținători românilor din Ungaria. Un al treilea cîștig valoric a fost pentru ziarul românesc, pornit și el la drum în 1950. Ambii profesori au colaborat la pagina literar-culturală a ziarului, cu importante studii de istorie și critică literară, publicîndu-și aici, la ziarul românesc o mare parte din opera lor.

Cantitativ și calitativ, opera lui Domokos Sámuel (1913–1995) [D.S.] se află depozitată în paginile periodicului românesc. Se uită azi prea lesne aceste contribuții ale scriitorului și se rețin mai mult volumele sale, știut fiind că la gazeta românilor a avut terenul liber de afirmare și a ridicat valoarea ziarului **Debutul de presă** se petrece în primul an de apariție a *Libertății noastre* cu o cronică teatrală la un spectacol de la teatrul Vidám Színház din Budapesta. Articolul *Reprezentarea piesei O noapte furtunoasă* de I. L. Caragiale la Budapesta, semnat D.S., apare în nr. 7, 1 iulie 1951, p.2 și care deschide pagina literară a ziarului, înregistrându-și prima reprezentare a

unei piese de Caragiale în 1949. El este urmat, între 1951–1955 de medaioane literare nesemnate, dar, după stil și formulă aparțin lui Domokos Sámuel (V. Alecsandri, Caragiale, Eminescu, Petőfi, Anton Pann, Zrinyi), precum și o prezentare a proiectului de ortografie română (în nr. 22,15 noiembrie 1952). Din această perioadă datează și cercetările de arhivă ale lui Domokos S., îndeosebi cele legate de traduceri din scriitori români în limba maghiară (*Operele scriitorilor români în traducere maghiară*, în nr. 6, 16 martie 1956). Primele studii de literatură comparată și de **istorie literară**, publicate în ziarul românesc, apar în 1956 (A. Toma și Petőfi, în nr. 9, 27 aprilie 1956). Este și anul cînd după teza de candidatură, Domokos S. preia la catedra de la ELTE cursul de istoria literaturii române, secolul al XX-lea. Paralel, se preocupă și de traduceri ale scriitorilor maghiari din scriitorii români (*Poeți români în traducerea lui József Attila*, în nr. 11, 26 mai 1956).

O zonă pe care se mișcă cu rigoare și care îi este dragă este cea a istoriei literare românești cu ecouri în limba maghiară. Din anul 1956 și pînă către sfîrșitul vieții sale,

Domokos Sámuel a fost un neobosit cercetător al receptării scriitorilor români în spațiul cultural maghiar, devenind unul din cei mai buni specialiști în domeniu. De la articolul *Nuvelele lui Sadoveanu în limba maghiară* din 1956, la ciclul de studii, *Opera lui* [Tudor Arghezi, Liviu Rebreanu, V. Alecsandri, M. Eminescu, G. Coșbuc, Octavian Goga, etc.] în limba maghiară din anii 1984–1985, atestă o disciplină tenace a muncii de documentare și un orizont larg, comparativist, al analogiilor. Aceste studii găzduite inițial în ziarul românesc au constituit baza volumelor academice îngrijite de Domokos Sámuel, *Bibliografia literaturii române în limba maghiară*, vol. I, II, (1966, 1978), de departe, cea mai importantă lucrare documentară a autorului, un instrument de neocolit pentru orice cercetător în istoria literară. Munca de documentare i-a prilejuit autorului și ocazia de a propaga literatura română în limba maghiară. Traduceri din poeți români, Arghezi (1961), Al. Macedonski, Lucian Blaga (1963), Ion Pillat (1965).

Istoria literară este completată de monografia unor autori români (Octavian Goga, 1971, 1978) și de **cronica literară**, ca studii literare aplicate folosind analiza comparată. În 1958 revista *Nagyvilág* înregistrează o recenzie laudativă semnată de Domokos S. la volumul de poezii traduse de Eugen Jebeleanu, poetul cu care profesorul budapeștan a întreținut constante relații de prietenie intelectuală. Cronicarul literar, preocupat la început de folclorul și tradițiile românilor din Ungaria, înregistrează la ziarul românesc talente native în ale povestitului, precum Vasile Gurzău în 1968 și Teodor Sava, (*Horele mortului ale lui Teodor Sava*, în nr. 5, 4 februarie 1979), studii din care se vor dezvolta volumele antologice de basme și hore, apărute în 1968 și 1989.

Scrisul lui Domokos Sámuel acoperă și cîteva note de călătorie, glose pe marginea cercetărilor

(*Note pariziene*, în nr. 4, 15 februarie 1969) sau critică de poezie contemporană (*Poezia lui Aurel Rău*, în nr. 10, 15 mai 1969) și prelucrări de amintiri ale scriitorilor sau evocări ale unor întâlniri rare, cum e cazul colegului lui Rebreanu, Franyo Zoltán (în nr. 21, 1 nov. 1969) ori al Venturei Goga sosită la Budapesta pentru a pune flori la mormîntul lui Ady (în nr. 15, 1 august 1970). Contribuția la susținerea talentelor literare ale comunității s-a reflectat în activitatea profesorului prin două importante intervenții. Prima este o prefață la volumul de creații originale. *Muguri* (1973) și a doua, prefața la volumul de poezii al lui Ilie Ivănuș, *Vioara cu cinci strune* (1977). Mobilitatea spiritului său i-a permis să facă aprecieri critice juste, analize de profunzime ale poemelor autorului român.

N-am putea încheia fișa fără a evoca un moment personal. În 1995, cu puțin timp înainte de a deceda, l-am întîlnit la un dialog cu studenții budapeșteni. O figură bonomă, pusă pe șagă, spiritual în discuții și încărcat de lumină lăuntrică. Dacă l-au prețuit Perpessicius, Nicoale Balotă, Dumitru Micu, Gavril Scridon, cred că bucuria de-o viață a dascălului rămîne pleiada de aur formată de domnia sa de la Alexandru Gorun, Al. Kővári, Liviu Gurban, Petru Popuța, la Gh. Petrușan, Mihai Cozma, Al. Király, Ion Măndruțau, pînă la Vasile Roxin, Tiberiu Herdean. Fișa lui Domokos Sámuel se intersectează cu fișele atîtor discipoli ai săi.

Cornel Munteanu

Din fișele următoare: Endre Pálffy (16), Petru Popuța (17) și alții

La sfârșitul săptămînii a început cel de-al 83-lea campionat român de fotbal

Sub egida reînnoirii morale

Cea mai însemnată schimbare este că Federația Română de Fotbal a redus numărul echipelor din Divizia A. de la 18 la 16. Acest fapt se poate numi chiar istoric, deoarece de 27 de ani în cea mai înaltă divizie au evoluat 18 echipe. Motivul este că în sezonul 1972-73 era să fie retrogradat lotul Sportului Studențesc, favoritul activiștilor de partid. Situația trebuia rezolvată. Ca atare, conducerea federației a mărit cu două numărul cluburilor din Divizia A. De atunci nici nu s-a schimbat nimic. Mulți s-au împotrivit schimbărilor, deoarece și în România mulți doresc să trăiască bine din fotbal. Prin reducerea numărului echipelor, federația așteaptă și înnoirea morală, pentru că campionatul precedent a adus atîtea rezultate dubioase și aranjamente nedovedite, încît chiar și pe cei mai încercați suporter i-a apu-

cat greața. Toată lumea se suspecta unul pe celălalt. În noul sistem se diminuează posibilitățile de „blaturi” de rezultate aranjate, pentru că au fost introduse anumite elemente de asigurare. Ultimele două echipe, care vor fi retrogradate automat, vor trebui să acumuleze cel puțin 25 de puncte, în caz contrar vor începe următorul sezon în Divizia B cu atîtea puncte minus, cîte le-au lipsit din cele 25. Echipele clasate pe locurile 13 și 14 vor juca meciuri de baraj cu cluburile terminate pe locul doi, în cele două grupe ale Diviziei B. De aici primele echipe se vor califica automat, dar numai atunci dacă au reușit să adune minimum 30 de puncte. Poate îmbunătăți situația și faptul că de acum înainte dintre cei 17 membri ai comitetului executiv al FRF, nu pot fi mai mulți decît 5 președinți de cluburi. Fiind-

că mai ales aceștia puneau bețe-u roate pînă acum. Cele două echipe debutante din Divizia A sînt Gaz Metan din Mediaș și Foresta Fălticeni. După pregătirile din vară se pare că favoritele campionatului actual vor fi două echipe din București: Rapid și Steaua. Patronul George Copos l-a adus în Giulești pe Anghel Iordănescu, în locul lui Mircea Lucescu plecat la Galatasaray. Steaua la rîndul ei și-a completat lotul cu jucători de valoare. În spatele tranzacțiilor stă Gigi Becali, un om de afaceri mai puțin cunoscut decît fratele său Giovanni Becali.

Rezultatele primei etape:

Oțelul Galați-FC Argeși-Dacia 4-1
FC Național-Dinamo 1-3
Gaz Metan-Ceahlăul Piatra Neamț 3-0
Foresta Fălticeni-Gloria Bistrița 2-0
Astra Ploiești-Rocar 0-2
Steaua-FCM Bacău 4-3
Universitatea Craiova-FC Brașov 1-0
Rapid-Petrolul 3-1
Ștefan Crăstă

Andreea Gurzău a cîștigat biletul pentru F1 la Hungaroring

În luna mai v-am invitat să luați parte la un joc interesant pentru un cadou însemnat: un bilet la antrenamentul de măsurarea timpului la competiția Formula 1 de pe Hungaroring. Mulți cititori și-au luat osteneala să completeze chestionarele și să răspundă la întrebări.

Dintre toți, Andreea Gurzău, eleva Liceului „Nicolae Bălcescu” din Giula a fost mai sîrguincioasă.

Din punctajul maxim (175 de puncte) Andreea a adunat 163 de puncte.

- Ce te-a stimulat să participi atît de perseverent la jocul acesta?

- Aproape de fiecare dată urmăresc competițiile F1 la televizor și m-am gîndit, ce bine ar fi să fiu odată și eu la fața

locului, să aud bubuitul motoarelor uriașe.

- Care sport îți place încă?

- Patinajul artistic, fotbalul străin, tenisul și handbalul.

- Dacă îți place atît de mult sportul, probabil practici și tu un oarecare sport.

- Da, îmi place să fac tururi cu bicicleta și să înot. Dar numai așa, ca amator.

- După cîte știi, îți place nu numai sportul, ci și jurnalistică.

- Public și eu în revista Liceenii, cîteodată în Foaiă românească. Sînt corespondentul emisiunii românești de radio de la Seghedin.

- Care sînt temele tale preferate?

- Mai mult mă preocupă viața tineretului și a studenților.

Atletism

Violeta Beclea a învins-o pe Gabi Szabo

În proba de 1500 m din cadrul Grand Prix-ului din Londra, Gabriela Szabo a fost învinsă de conaționala sa Violeta Beclea Székely. Cea mai valoroasă atletă din lume la jocurile Olimpice de la Sydney va concura în probe de 1500 m și 5000 m. După cursă, atleta română a declarat următoarele: „Nu este una dintre cele mai bune curse din cariera mea, și cred că faptul că pînă acum m-am antrenat la altitudine m-a împiedicat să fac rezultat bun. Nu voi întîrzia să-mi arăt adevărata valoare la următorul concurs.” Atletismul român, în caz că această formă a fetelor rămîne, cu siguranță va cîștiga o nouă campioană olimpică.

Marele Circ a ajuns la Hungaroring

13. August
2000

La sfârșitul acestei săptămîni va avea loc cea de a 15-ea competiție a „Marelui Circ” de la Hungaroring. Câștigătorii competițiilor de pînă acum sînt: Nelson Piquet, Ayrton Senna, Nigel Mansell, Thierry Boutsen, Damon Hill, Michael Schumacher și Jacques Villeneuve.

Jacques Villeneuve a apreciat odată în glumă că terenul acesta seamănă cu Mickey Mouse. Dar contrar cu această apreciere drăguță, terenul este unul dintre cele mai dificile. Aici numai campionii, piloții cei mai buni știu să cîștige.

Mika Häkkinen:

„Hungaroring seamănă mult cu pista din Monte-Carlo, numai că aici nu sînt bariere lîngă banda de asfalt. Aici e foarte importantă cursa de la antrenament, pentru că la concursul propriu-zis, depășirea e dificilă, grea.”

Se pare că nu numai pentru Schumacher, Coulthard și Häkkinen va fi o competiție palpitantă, ci și pentru noi, fiindcă punctajul celor 3 piloți e atît de strîns, încît după competiție ușor poate fi dată peste cap tabela de punctaj.

Marea competiție de pe Hungaroring va putea fi urmărită pe micul ecran, pe M1, în 13 august 2000, între orele 13.05-16.30.

MIC

Micherechiul, liderul tabelii

La sfârșitul săptămînii trecute a început sezonul 2000-2001 al Campionatului Național divizia II și sezonul Campionatelor județene divizia I. La aceste meciuri, echipele din localitățile noastre au participat cu succes. Cel mai bun start l-a avut echipa lui Gheorghe Patca din Micherechi. Jucătorii au cîștigat, învingînd cu 8-1 echipa din Medgyesegyháza.

Gyoma FC nu a biruit cu Bătania, rezultatul: 0-0.

Rezultatele:

Campionat Național divizia II.

Algyő-Giula Termal FC 0-1

Campionat județean, Bichiș divizia I.

Gyoma FC-Bătania 0-0

Micherechi-Medgyesegyháza 8-1

Campionat județean, Bihor, divizia I.

Leta Mare-Polgár 3-1

Sárrétudvari-Jaca 1-0

Campionat județean, Bichiș divizia II.

Aletea-Újkígyós 0-2

Următoarele meciuri de fotbal

12 august (sîmbătă)

Giula-Ciorvaș 17.00

Bătania-Kondoros 17.00

Jaca-Hajdúböszörmény 16.30

Crîstor-Aletea 17.00

13 august (duminică)

Tótkomlós-Micherechi 17.00

Leta Mare nu joacă

16 august (miercuri)

Kaba-Leta Mare 16.30

ROMÂNIA

Luni, 14 august

11.00 Callatis 2000 (R) 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Puncte cardinale 13.50 Drumul spre Europa 14.00 Pro Patria 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Serial. Orice e posibil 17.00 Agenția de plajă 17.30 Garantat 100% 18.00 Știri 18.05 Corect! 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.35 Sport 19.45 Iartă-mă! 20.45 Cu ochii'n patru 21.35 Serial. Cazuri ciudate 22.25 Jurnalul de noapte 22.40 Marele Jazz.

Marti, 15 august

6.00 Telematinal 10.45 TVR Cluj-Napoca 11.10 Serial. Cazuri ciudate 12.00 Drumul spre Europa 12.10 Serial. Justiție militară 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan. Lumea PC-ului 13.30 Repere sacre 14.00 Oameni ca noi 14.30 Conviețuiri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Seniorii cetății 16.30 Serial. Orice e posibil 17.00 Medicina pentru toți 17.30 Garantat 100% 18.00 Știri 18.05 Corect! 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.30 Callatis 2000. Festivalul Internațional de Folclor 21.30 Amprente 21.45 Telecinemateca. Cutia chinezească 22.25 Jurnalul de noapte.

Miercuri, 16 august

6.00 Telematinal 10.35 TVR Cluj-Napoca 12.10 Casele au amintiri Documentar 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Telecinemateca. (R) 15.10 Magazin folcloric 16.25 Serial. Orice e posibil 16.50 Impas în doi 17.20 Garantat 100% 17.45 Fotbal: România - Polonia 20.00 Jurnal 20.35 Recurs la morală 21.20 Film. Fetele din Piața Spaniei 23.10 Lumea dansului.

Joi, 17 august

6.00 Telematinal 10.20 TVR Timișoara 11.20 Fotbal: România - Polonia (R) 12.10 Tezaur folcloric (R) 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Destinul unei Națiuni 14.00 Conviețuiri 15.00 Evrika 15.30 Bibliotecă pe roți 16.00 Fereastră spre America 16.30 Serial. Orice e posibil 17.00 Casa mea 17.30 Garantat 100% 18.00 Știri 18.05 Corect! 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.35 Sport 19.45 Serial. Justiție militară 20.35 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Cabina de montaj 21.15 Reflecții Rutiere 21.30 Documentar 22.30 Jurnalul de noapte 22.45 Rock la miezul nopții.

Vineri, 18 august

6.00 Telematinal 11.25 Serial. Justiție militară 12.15 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Cabina de montaj (R) 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Seniorii cetății 14.00 Spectacolul lumii 14.30 Emisiune în limba germană 15.55 Fotbal: F.C. Argeș - Ceahlăul Piatra Neamț 18.00 Știri 18.05 Corect 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.35 Sport 19.45 Ploaia de stele 21.15 Serial. Farmece 22.00 Film. Nemesis 22.25 Jurnalul de noapte.

Sâmbătă, 19 august

6.00 Ploaia de stele 7.30 Desene animate 8.50 Serial. Zorro 9.20 Români fără frontiere 10.15 Film Jack 12.10 Serial. F.B.I. 13.00 Arca Marinei 15.15.00 Auto Club 15.45 Spectacolul lumii 16.15 Serial. Dinastia Strauss 17.10 Teleenciclopedia 18.10 Serial. Hotel Payne 18.35 Serial. Carol și compania 19.00 Jurnal 19.25 Sport 19.30 Callatis 2000 21.30 Serial. Niciodată nu e prea târziu! 22.20 Jurnal 22.25 Săptămîna sportivă 22.45 Film. Legenda mumiei.

Duminică, 20 august

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Universul credinței 8.00 Desene animate. Donald rățoiul la 50 de ani 8.25 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 10.00 Viața satului 11.30 Tezaur folcloric 12.20 De luni pînă duminică 13.00 Național TV Bingo Liberty 16.00 Fotbal: Oțelul Galați - Petrolul 18.10 Serial. Felicity 19.00 Jurnal 19.25 Duminică sportivă 19.40 Film. Avionul condamnatilor 21.35 Callatis 22.20 Jurnal.

TVR

Luni 14 august

11.00 Desene animate 11.30 Trupa DP 2. 14.30 Medalion de interpret (R) 15.00 Știri 15.05 Serial. Obsesia 15.50 Serial. Domnișoara Andrea 16.40 Serial. Femeia misterioasă 17.30 Telematinal TVR2 18.00 Știri bancare și bursiere 18.05 Concert 18.45 Film. Americanca 20.15 E dreptul tău! 20.45 Sport plus 21.25 Lumea vitezei 22.05 Știri 22.10 Retrospectivă premiilor APTR-1996 23.10 TVM Mesager.

Marti 15 august

6.00 Serial. Domnișoara Andrea (R) 7.35 Toți, împreună 8.20 Un popas pe săptămîna (R) 8.35 Top TVR 2 (R) 9.30 Grădina lui Cupidon (R) 10.50 Documentar 11.00 Desene animate 11.30 Trupa DP 2. 14.30 Călătorind prin țară (R) 14.45 Nouă meșteri mari 15.00 Știri 15.05 Serial. Obsesia 15.50 Serial. Domnișoara Andrea 16.40 Serial. Femeia misterioasă 17.30 Telematinal TVR 2 18.00 Știri bancare și bursiere 18.05 Arhitectură și geografie sacră 19.00 Credo 20.00 Spațiu francofon 20.25 Puls 2000 21.10 Călătorind prin țară 21.25 Film. Insula 22.10 Știri 22.15 Documentar 23.10 TVM Mesager.

Miercuri 16 august

6.00 Serial (R). Domnișoara Andrea 6.50 Serial. Femeia misterioasă 7.35 Toți, împreună 8.35 Documentar (R) 9.30 Ferma (R) 10.30 Spațiu francofon (R) 11.00 Desene animate 11.30 Trupa DP 2. 14.30 Călătorind prin țară (R) 14.45 Antologia jocului popular 15.00 Știri 15.05 Serial. Obsesia 15.50 Serial. Domnișoara Andrea 16.40 Serial. Femeia misterioasă 17.30 Telematinal TVR2 18.00 Știri bancare și bursiere 18.05 Documentar 18.35 Film. Balul de simbioză seara 20.15 Mit și istorie 21.00 Călătorind prin țară 21.15 Film. Insula 22.00 Știri 22.05 Documentar 23.00 TVM Mesager.

Joi 17 august

6.00 Serial (R). Domnișoara Andrea 6.50 Serial. Femeia misterioasă 7.35 Toți, împreună 8.20 Antologia jocului popular (R) 8.35 Documentar (R). Omul și muzica 9.30 Orizont spiritual (R) 10.00 E dreptul tău (R) 10.30 Arca lui Noe 11.00 Desene animate 11.30 Trupa DP 2. 14.30 Călătorind prin țară 14.45 Virtuozii ai instrumentelor populare 15.00 Știri 15.05 Serial. Obsesia 15.50 Serial. Domnișoara Andrea 16.40 Serial. Femeia misterioasă 17.30 Telematinal TVR 2 18.00 Știri bancare și bursiere 18.05 Documentar 18.35 Cinematograful de artă. Azilul de nebuni 20.20 Turnul de control 21.05 Călătorind prin țară 21.20 Un secol de cinema. Îmi amintesc 22.15 Știri 22.20 Enigmatica Terra 22.50 Armonii clasice 23.05 TVM Mesager.

Vineri 18 august

6.00 Serial (R). Domnișoara Andrea 6.50 Serial. Femeia misterioasă 7.35 Toți, împreună 8.25 Virtuozii ai instrumentelor populare (R) 8.40 Serial. Femeia misterioasă 9.30 Documentar 10.00 D'ale lui Mitică (R) 10.30 Arta apărării (R) 11.00 Desene animate 11.30 Trupa DP 2. 14.30 Tradiții 15.00 Știri 15.05 Serial. Obsesia 15.50 Serial. Domnișoara Andrea 16.40 Serial. Femeia misterioasă 17.30 Telematinal TVR2 18.00 Știri bancare și bursiere 18.05 Televiziunea dragostea mea! 19.00 Grădina lui Cupidon 20.15 Afaceri la cheie 20.45 Călătorind prin țară 21.00 Știri 21.10 Film. Hollywood safari 22.35 Armonii clasice 22.55 TVM Mesager.

Sâmbătă 19 august

6.00 Serial (R). Domnișoara Andrea 6.50 Serial (R). Femeia misterioasă 7.35 Toți, împreună 8.20 Osta Lumii 8.50 Film. Circul Vega 10.40 Film. Circul Vega 12.25 Documentar National Geographic 13.20 Serial. Un tînger adolescent 13.45 Știri 13.50 Atlas 14.20 Serial de călătorii 15.10 D'ale lui Mitică 15.45 Serial. Domnișoara Andrea 16.35 Serial. Femeia misterioasă 17.30 Telematinal TVR 2 17.40 Serial. Lumini și umbre 18.35 Top TVR 2 19.30 Adevărate povești hollywoodiene 20.20 Serial. Primul val 21.10 Știri 21.15 Serial Star Trek 22.15 Film. En garde Burma 23.40 TVM Mesager.

Duminică 20 august

6.00 Serial (R). Domnișoara Andrea 6.50 Serial (R). Femeia misterioasă 8.30 Orizont spiritual 9.00 Ferma 10.00 Ferestre spre cer 12.00 Un popas pe săptămîna 12.30 Arta apărării 12.50 Desene animate 13.20 Serial. Un tînger adolescent 13.45 Știri 13.50 Documentar 14.00 Vox Maris 14.20 Serial de călătorii 15.15 Medalion de interpret 15.45 Serial. Domnișoara Andrea 16.35 Serial. Femeia misterioasă 17.30 Telematinal TVR2 17.40 Documente culturale 18.25 Film. Încolțită de bună voie moment 20.10 Serial. Primul val 21.00 Știri 21.05 Serial. Beavis și Buttthead 21.30 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Mușcata din fereastră 23.00 TVR Mesager.

ProTV Internațional este transmis pe satelitul HOT BIRD 3, situat la 13 grade Est, putînd fi recepționat cu orice receptor digital local situat pe frecvența 12202,75 MHz. În România, acest program este transmis **NECODAT** între orele 00.00 - 10.00 (ora României).

Luni, 14 august

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Fotbal Divizia A - Rezumat 3.00 Știrile ProTV - Știrile despre viață pur și simplu 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Marti, 15 august

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Profesiunea mea, Cultura 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Apropo.ro 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Miercuri, 16 august

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Protecții despre trecut 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Joi, 17 august

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Acasă cu Ruxandra Săraru 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Profashion 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Vineri, 18 august

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Acasă la români 2.30 la-mă acasă 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Sâmbătă, 19 august

21.00 Știrile ProTV 21.30 Fotbal 23.00 Acasă la români 0.30 Retrospectivă - Chestiunea Zilei 1.00 Profashion 1.30 la-mă Acasă 2.00 Acasă cu Ruxandra Săraru 3.00 Echipa mobilă 3.30 Steaua ta norocoasă 5.30 Retrospectiva P@oezia 6.00 Profesiunea mea, Cultura.

Duminică, 20 august

21.00 Știrile ProTV 21.30 Concert extraordinar al Colegiului Pro 22.30 Procesul Etapei 24.00 Echipa mobilă 0.30 Vacanța Mare 1.30 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Superabracadabra 4.30 Apropo.ro 5.00 Echipa mobilă 5.30 Promotor 6.00 Protecții despre trecut.

FM 92,1 MHz STEREO RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

3700 Oradea Str. Cuza Vodă nr. 85.
Tel. 59-430552, Fax.: 59-427372

E-mail: inbox@rve.net

- muzică - știri locale și BBC - emisiuni pentru orice vîrstă

Ascultați RVE non stop și pe Internet la:

<http://www.rve.net>

TRANS WORLD RADIO - ROMÂNIA

(Radio Vocea Evangheliei pentru Europa)

AM 1548 KHz zilnic, ora 21.15-21.45

SW 31 și 49 m - vineri: 18.30-18.45 - sîmbătă:

18.00-18.45 - duminică: 18.30-18.45

ÎN LIMBA MATERNĂ emisiune radiofonică în limba română

14 AUGUST, LUNI (redactor: Adam Bauer)
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 Montaj de muzică populară - redactor: Gelu Stan din Timișoara 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

15 AUGUST, MARTI (redactor: Iulia Kaupert)
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 10.30 Buletin informativ, date meteo 10.45 Engleza pe înțelesul tuturor - curs de limbă engleză 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

16 AUGUST, MIERCURI (redactor: Rita Ruja)
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport - rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanzpremiere „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

17 AUGUST, JOI (redactor: Anamaria Brad)
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămîinii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

18 AUGUST, VINERI (redactor: Eva Iova)
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.50 Revista presei „Foia românească” 11.55 Avanzpremiere „Ecranul nostru” 11.00 „De la paipse la opșpe - licenii” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Actualități la români din Banatul Sîrbesc - relatează Cornel Mata din Virșet 11.50 Știri și curiozități din România - relatează Simona Pele din Timișoara 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

19 AUGUST, SÂMBĂTĂ (redactor: Adam Bauer)
14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.50 Recomandări culturale 15.00 Party Time - magazin de muzică ușoară 15.30 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58 Încheiere.

20 AUGUST, DUMINICĂ (redactor: Adam Bauer)
14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40-15.30 Retrospectiva săptămîinii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămîinii) 15.30 Emisiune religioasă baptistă 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

16 august 2000 (m1 ora 13.25)

Reluare: 19 august 2000 (m2 ora 10.45)

Programul prevăzut al emisiunii românești:

Aproape întregul spațiu al magazinului românesc al Televiziunii Maghiare va fi consacrat Concursului familiilor românești. Despre întrecerea organizată la Uniunea Culturală o să vedeți un rezumat amănunțit. Dar bineînțeles nu vor lipsi din Ecranul nostru nici cele mai importante știri și informații din viața comunității noastre.

Realizator: Aurel Becan

Vacanță în România Litoralul Mării Negre

Județul Constanța, în primul rând datorită litoralului Mării Negre, este cea mai importantă zonă turistică a României. „Riviera” românească, cu o lungime de circa 250 de km, compusă dintr-un lanț continuu de 16 stațiuni (unele dintre ele balneoclimaterice), în afară de cele șase mai căutate: Mamaia, Eforie Nord, Costinești (stațiunea tineretului), Neptun (locul de vacanță preferat al lui Ceaușescu), Olimp, Venus, 2 Mai, toate construite după 1960.

Turiștii pot vizita și vestigiile celor trei colonii fondate de greci aici în secolele 7-6 înainte de Hristos: Histria în nord, Tomis în centru (în zilele noastre Constanța, cel mai important port la Marea Neagră a României și care găzduiește un important muzeu arheologic) și Callatis (în prezent orașul Mangalia). Regimul climatic al litoralului se caracterizează prin veri călduroase și ierni blânde. Durata de strălucire a Soarelui, prin media anuală de 2500 de ore, se apropie de cea de pe coastele Mării Mediterane, în Franța și Spania.

Un oraș uitat, Histria

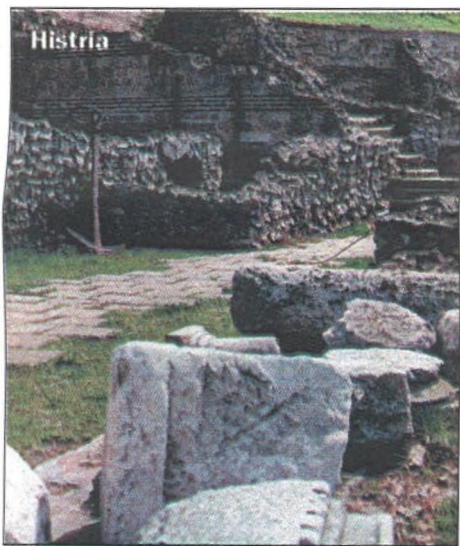
În partea nordică a actualei peninsule Istria, s-a ridicat în urmă cu peste 2600 de ani vestitul oraș Histria, întemeiat de navigatorii și negustorii greci, care s-au așezat în ospitalierul golf de odinioară, cu scopul de a face comerț cu băștinașii geto-daci. Histria (Istria în limba greacă – denumire luată de la fluviul Istros = Dunărea) prosperă și se dezvoltă timp de opt secole. Așezarea, înconju-

rată de un puternic zid de apărare, era alimentată cu apă prin conducte lungi de peste 20 km, iar străzile erau pavate cu piatră. Între secolele I și III al erei noastre se instaurează puterea romană pe meleagurile Dobrogei de azi. În această perioadă, în oraș se construiesc temple închinat zeităților romane, terme (băi publice), cartiere ale cetățenilor bogați, cu case frumoase.

Cumplita invazie a avarilor, care distrug cetatea aproape în întregime, îi obligă pe locuitori să o părăsească în căutarea

unui loc mai ferit de primejdii. Încet-încet, Histria se ruinează; uitarea îi îngroapă și numele, și locul.

Histria, cea mai veche așezare urbană din țară, a fost scoasă la lumină începând din 1914, prin săpăturile marelui istoric și arheolog Vasile Pârvan.

Inima litoralului, Constanța

Reședința județeană, Constanța (Tomis în antichitate) este cel de-al doilea oraș ca mărime al României. Orașul atrage prin armonia dintre lumea afacerilor și viața culturală intensă.

Dezvoltată pe vechile ruine ale cetății grecești Tomis, Constanța a fost întotdeauna un centru de diversitate etnică și spirituală, un pol al schimburilor comerciale din regiunea Mării Negre și în sud-estul Europei.

Au trecut mai bine de 2500 de ani de când pe locul orașului Constanța de azi a fost întemeiată o așezare a navigatorilor și negustorilor greci veniți din orașul Milet (Asia Mică). Cea mai mare înflorire o cunoaște orașul-cetate mai ales pe la mijlocul sec. I e. n. Rămășițele vechii civilizații se întâlnesc în orașul de azi la tot pasul.

La Tomis și-a petrecut ultimii ani ai vieții marele poet latin Ovidiu, care a consemnat în operele sale („Triste” și „Pontice”) prețioase informații despre viața și obiceiurile geților băștinași. În piața ce poartă numele poetului Ovidiu, se află Edificiul Roman cu Mozaic, un interesant complex de arhitectură și artă din secolele IV-VI. Muzeul Arheologic din Constanța adăpostește o importantă colecție de statui romane, dintre care două sînt deosebite: cea a zeiței Fortuna și a lui Pontos, protectorii orașului, și a șarpeului Glykon – descoperite în 1962 sub fosta gară.

Dominația turcească este evocată de Moscheea Mahmud II, iar genovezii au construit aici un chei de piatră și un far.

După Războiul de independență (1877), în urma construirii podului de la Cernavodă (1890-1895), a liniei ferate

București-Cernavodă, a extinderii și modernizării vechiului port maritim, orașul Constanța a devenit principala poartă maritimă a țării și un important centru comercial.

Prin finalizarea actualelor lucrări de extindere și modernizare, Constanța va deveni al doilea port ca mărime din Europa, după Rotterdam, cu 260 dane de operare și o capacitate de tranzit de 237 milioane tone anual.

Vacanță pe litoral

Țărnuț românesesc al Mării Negre este delimitat, în nord, de locul de vărsare în mare a Gârlei Musura, ce aparține Brațului Chilia (granița cu Ucraina), iar la sud de localitatea Vama Veche – punct de frontieră cu Bulgaria.

Mamaia – este principala stațiune de pe litoralul românesc, care s-a dezvoltat începând cu anul 1906. Este primul stabiliment balnear. În perioada 1959-1965 au fost construite aici numeroase hoteluri și alte dotări, devenind în scurt timp cea mai modernă stațiune maritimă din această parte a Europei. Atracția turistică este dată de plajă, care se întinde pe 8 km lungime. Mamaia poate realiza oricând cu renumitele plaje de la Cannes sau Saint Tropez, de pe Coasta de Azur, datorită nisipului ei fin. Stațiunea este preferată pentru vacanțele de familie. Mamaia dispune de 27.000 locuri de cazare în 61 hoteluri, 14 vile și 3 popasuri turistice. Un loc de atracție îl reprezintă Satul de Vacanță, care reunește, sub aspect arhitectural, construcții specifice fiecărei zone a țării. Turiștii pot admira aici autenticitatea mobilierului, varietatea costumelor populare și se pot delecta cu delicioase preparate culinare.

Eforie Nord și Eforie Sud – sînt stațiuni de cură. Se recomandă pentru turismul curativ, prin utilizarea nămolului din lacul Techirghiol, dar și pentru cel recreativ. Eforie Sud se numea la începutul secolului stațiunea Carmen Sylva, după regina Elisabeta al României.

Costinești – stațiunea vacanțelor estivale ale tineretului. Satul Costinești a fost întemeiat la sfîrșitul secolului trecut de către coloniști germani pe fostele proprietăți ale familiei Kogălniceanu. În 1949 a fost amenajată aici prima tabără de copii. Teatrul de vară și discoteca „Vox Maris” au polarizat și polarizează activitățile culturale din Costinești.

Neptun-Olimp – sînt stațiuni noi, construcția lor a început în 1965 și s-a încheiat în 1973. Baza de agrement înscrie între numeroasele puncte de atracție Bazarul Neptun, terenuri de tenis, parcul de distracții Pricindel.

Jupiter-Cap Aurora-Venus-Saturn – este un lanț al unităților de cazare și servire de pe litoralul românesc.

Mangalia – este situată la aceeași latitudine cu stațiunile mediterane Monaco, San Remo și Nisa. A dobîndit statutul de stațiune balneoclimaterică în perioada interbelică.

Excursii

Dacă vă plictisește să stați toată ziua pe plajă, încercați să cunoașteți zona în care vă aflați. De exemplu, o vizită la podgoriile Murfatlar, cu degustare de vinuri locale, oferă posibilitatea de a descoperi folclorul autentic. Un alt traseu include Adamclisi, cu frumosul monument ridicat împăratului Traian. Fiindcă sînteți foarte aproape, mergeți să descoperiți și Delta Dunării!

Pagină realizată de **Eva Iova**

